

SOCIALPÆDAGOGEN

Vejen væk fra banderne

Giv de unge alternativer. Vis dem nye fællesskaber. Og gå med dem hele vejen. Socialpædagogik kan bryde fødekæden til banderne

12/2017

8. SEPTEMBER

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Klaus Lange, kal@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Malene Dreyer, mad@sl.dk
Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Lea Holtze, lhe@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på socialpaedagogen.sl.dk/fagblad

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
nyhedsrum@sl.dk
socialpaedagogen.sl.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk

Annoncer

Sendes til annoncer@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på socialpaedagogen.sl.dk

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 13/2017, der udkommer den 29. september, er tirsdag den 19. september kl. 12. For tekstsannonce er deadline til 13/2017 mandag den 18. september.

Redaktionen af 12/2017 er afsluttet den 30.8.2017

Abonnement

Abonnementspris 2017:
825,00 kr. inkl. moms (17 numre)
Løssalg: 50,00 kr. + porto

Oplag

44.715 i perioden
1.7.15-30.6.16

Produktion

KLS Pureprint A/S

Forsidefoto

Nils Lund Pedersen

Medlem af:

KOMMENTAR

I skal gøre jeres viden tilgængelig, og I skal debattere og være med til at prioritere i alt det, vi gerne vil bringe med til forhandlingsbordet

Sæt dit præg på overenskomsten

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Selv decimaler kan være vigtige, når vi sidder i overenskomstforhandlinger. Og den lille decimal kan måske vise sig at få kolossal betydning for dit arbejdsliv som offentligt ansat socialpædagog.

Derfor er det helt afgørende, at vores forhandlingshold har et klart mandat med sig til bordet, når der hen over de kommende måneder skal forhandles. Og det mandat kommer fra jer. For det er jeres overenskomst. Det er jeres arbejdsliv og jeres hverdag, det får betydning for.

Det var også grunden til, at vi har valgt at sende 10.000 postkort med svarkuverter ud til tillidsrepræsentanterne, som skal formidle dem til jer, så I kan skrive til os, hvad der er vigtig for jer. Og det har I heldigvis gjort. Dagligt er der væltet postkort med jeres ønsker og anbefalinger ind, og vi har læst hvert og et af dem. For hvert eneste postkort er en tilkendelse fra jer hverdagseksperter, som jo er de allerbedste til at se, hvad der er vigtigt i jeres arbejdsliv.

Indtil videre kan jeg se, at I er optaget af emner som løn – særligt anciennitetsloftet – børns sygedage, pension og det psykiske arbejdsmiljø. Jeg er også sikker på, at de emner skal blive bragt til torvs, når der op til den endelige udtagelse af vores krav i starten af næste måned vil blive afholdt medlems- og TR-møder i vores ti kredse for at samle input fra jer.

Møderne er rendyrket medlemsinddragelse. I er inviteret med ind – og ikke bare som deltagere, men som de eksperter I er. I skal gøre jeres viden tilgængelig, og I skal debattere og være med til at prioritere i alt det, vi gerne vil bringe med til forhandlingsbordet, når vi skal udveksle krav med arbejdsgiverne til december.

Så kom og vær med. Det er dit arbejdsliv, det handler om. Og vi vil gerne have endnu flere input fra jer. Derfor har vi også dedikeret en del af vores hjemmeside, så du kan sætte dig ind i stoffet, og vi vil helt frem til forhandlingernes start blive ved med at spørge jer, hvad vi skal tage med til mødet med arbejdsgiverne.

INDHOLD

04

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

04 BANDEKONFLIKT

Straf, forbud og mere politi gør det ikke alene, hvis man vil bandekonflikten til livs. Der skal sættes massivt på langsigtede pædagogiske indsatser for at bremse bandernes rekruttering af nye medlemmer, lyder det samstemmende fra eksperter og praktikere. Det handler om at tilbyde de unge på kanten af bandemiljøet et federe fællesskab

17 FAGPOLITISK UDDANNELSE

15 socialpædagogiske ambassadører har netop som de første afsluttet forbundets Fagpolitisk Uddannelse – og står nu klar til at agere som stærke ambassadører for faget. Vi har spurgt fem af dem om, hvordan de vil gøre fagligheden mere synlig

20 OK 2018

Hvad er en overenskomst egentlig værd i kroner og øre? Det har Socialpædagogerne lavet en beregning på – og det er ikke småpenge, det handler om. For en socialpædagog på den kommunale døgnoverenskomst betyder den 90.000 kr. om året – og dertil kommer store gevinster ved fx barsel og gennem tryghed ved afskedigelse. Læs om beregningen og læs og reportagen fra et OK-medlemsmøde i Aalborg med debat om bl.a. fritvalgsordninger

24 HJEMLØSE

Lad os frede hjemløse for alle de regler, der hindrer, at de kan få støtte til at få sammenhæng i deres liv. Sådan lyder et nyt forslag, som Socialpædagogerne lancerede på hjemløsekonference på Christiansborg, hvor idéen fik bred opbakning

17

FOTO: MICHAEL DRØST-HANSEN

26 LØN

Tjek af lønsedler udløste 250.000 kr.

27 PENSIONSORDNING

Heino fik 100.000 i erstatning fra PKA

28 DOKUMENTATION

Masser af dilemmaer – og muligheder

29 ARBEJDSMARKED

Førtidspensionsreform skal under lup

30 MEDLEMSFORDELE

Gratis forsikring til nyuddannede

30 NYE VEJE

På college for psykisk sårbare

31 ULEDSAGEDE

Et liv i en familie har stor betydning

33 VELFÆRDSTEKNOLOGI

Socialpædagoger på kursus i socialt it

34 SYNSPUNKT

Derfor går det stadig skidt for anbragte børn

BANDEKONFLIKT

Første skridt væk fra gaden

Det er en kæmpe udfordring, at de unge møder bandemiljøet, så snart de træder ud af lejligheden. Og fordi der ofte er tale om unge, der har nogle massive sociale problemer, så søger de hele tiden et fællesskab, hvor de hører til

Kristian Rasmussen, tryghedsskabende medarbejder

De kender kun til livet inden for boligblokkene i Vollsmose, hvor kriminalitet, misbrug og bandeliv præger deres hverdag. Men et skræddersyet forebyggende projekt, 'En vej ind', ruster unge kriminelle til selv at vælge et alternativ til bandemiljøet

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Målgruppen er unge mænd i alderen 17 til 23 år. Alle bor i Odensebydelen Vollsmose, hvor de bevæger sig lige på kanten af bandemiljøet. Med i bagagen har de fleste af dem en plettet straffeattest, en hverdag med lidt for meget hash – og adskillige sagsakter hos de sociale myndigheder.

Men i dag sidder de bænket rundt om samme bord. De udgør et nyt hold, der netop har taget hul på et fire måneders forløb, 'En vej ind', der skal ruste dem til at vælge et liv væk fra bandemiljøet – og få dem et skridt nærmere job og uddannelse.

På skemaet venter emner som almen dannelse, medborgerskab, samfundsforhold, historie, vredeshåndtering og masser af hård fysisk træning.

– De her unge har alle selv søgt om at komme med i projektet. De har et stort ønske om at ville noget andet – de ved bare ikke, hvad de skal gøre. De er så vant til, at man løser problemer ved at begå noget kriminelt, eller at man bare flygter fra tingene ved at dykke ned i hashtågerne. Så vores mål med projektet er at vise dem, at der er en anden vej – og lære dem, hvordan man begår sig i det samfund, der findes uden for Vollsmose, fortæller Jesper Ibsen Larsen.

Han er socialpædagog og projektkoordinator i 'En vej ind', hvor han arbejder halvdelen af tiden,

mens han bruger de øvrige timer på gaden i Odense Kommunes Tryghed og Gadeplansteam.

– Før sommerferien gennemførte vi det første hold i projekt 'En vej ind' og er netop gået i gang med hold to, der består af otte unge mænd. Ud fra erfaringerne med den første gruppe er vi slet ikke i tvivl om, at vi med forløbet her er med til at bryde fødekæden. Og det lykkes, fordi vi viser de her drenge, at vi tror på dem, og at vi er der for dem – også når de laver dumme ting. Vi viser dem, at de reelt har et valg, og at der er en alternativ til den belastede hverdag, de kender.

De har aldrig lært andet

'Respekt for hinanden'. 'Man lader hinanden tale ud'. 'Man trækker ikke hinanden ned'. Og 'Det, vi snakker om, bliver i dette rum'.

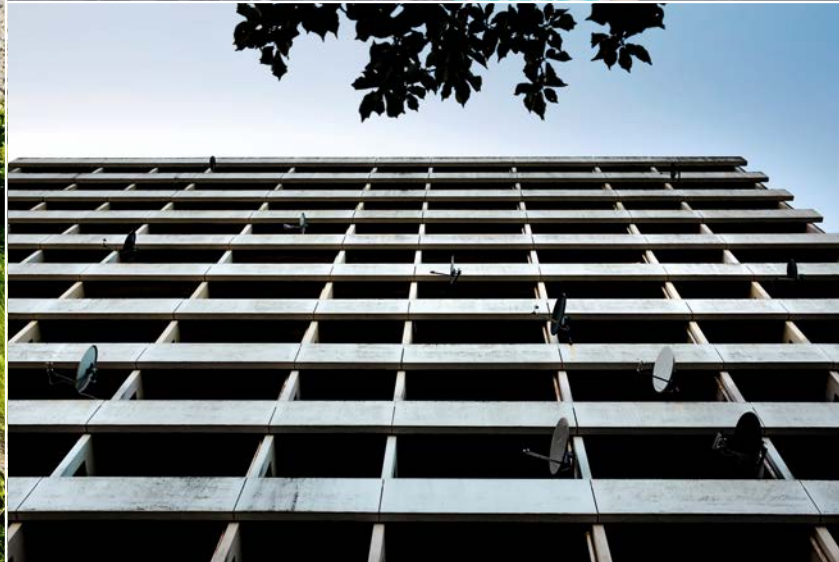
På døren ind til lokalet, hvor 'En vej ind'-deltagerne holder til, hænger et opslag med nogle af de regler, der skal overholdes. Men ellers er der langt til løftede pegefingre, regler og straf, når de tre projektmedarbejdere går i gang med at opbygge selvværd, selvtillid og fællesskabsfølelse i gruppen.

– De her drenge er så socialt dårligt fungerende. De er mere eller mindre vant til at give systemet en fuck-finger, så snart de møder den mindste modstand – for de har aldrig lært andet. Så i stedet for at fortælle dem alt det, de *ikke* må og *ikke* kan, fokuserer vi på alle de muligheder, de har, og lærer dem i praksis, hvordan de kan begå sig. Hele tiden med fokus på, at det skal lykkes, lyder det fra Kristian Rasmussen, som er tryghedsskabende medarbejder og mentor for de unge.

I første omgang handler det meget om at få løst alle de presserende små og store problemer, de unge tumler med, så de hurtigt får et fast fundament i tilværelsen, supplerer Mich Breith, som også er tryghedsskabende medarbejder og mentor.

– Nogle gange kan en gardinstang, de ikke kan finde ud af at hænge op, vælte hele læsset. Men det kan også være problemer med huslejen, kontanthjælpen eller opholdstilladelsen. Lige

Vi går med dem hele vejen. Tager med dem ind til sagsbehandleren, kigger dem dybt i øjnene, når de efter to minutter er ved at splitte det hele ad, fordi de ikke forstår, hvorfor der stilles krav til dem. Og når de ti gange har oplevet, at det rent faktisk virker, når de opfører sig ordentligt overfor andre mennesker, ja så begynder de altså at ændre adfærd

Mich Breith, tryghedsskabende medarbejder

gyldig hvad de unge tumler med, så forsøger vi at vise dem, at løsningen aldrig er at røve et penge-skab, svindle med et dankort eller ryge noget mere hash. Vi går med dem hele vejen. Tager med dem ind til sagsbehandleren, kigger dem dybt i øjnene, når de efter to minutter er ved at splitte det hele ad, fordi de ikke forstår, hvorfor der stilles krav til dem. Og når de ti gange har oplevet, at det rent faktisk virker, når de opfører sig ordentligt over for andre mennesker, ja, så begynder de altså at ændre adfærd, siger han.

Politi og kommunen er det værste

Der er mange faste rutiner i forløbet – lige fra fælles morgenmad og frokost til fysisk træning tre gange om ugen. Og for at bygge bro til ordensmagten foregår motionsaktiviteterne i selskab med betjente fra nærpoltiet i Vollsmose.

– Det er lidt af en overvindelse for mange af de unge i starten, for hvis der er nogen, de har som fjendebilleder, så er det kommunen og politiet.

Og her i starten er der da også flere, som prøver at holde fast i deres fuck politiet-attitude, siger Mich Breith.

Men der er også dem, der vover sig ned i træningslokalet og sveder side og side med nærpoltiet, fortæller Jesper Ibsen Larsen.

– Vi har jo set i det første forløb, hvordan det gik fra, at man var stikker, hvis man overhovedet talte med politiet, til at de pludselig stod og løftede vægte sammen. Så i dag ser vi nogle helt andre relationer mellem de unge og nærpoltiet. Og det spreder sig som ringe i vandet, fordi andre unge i Vollsmose pludselig kan se, at man faktisk godt kan have et fornuftigt forhold til både myndigheder og ordensmagt. Det er med til at løse rigtig mange konflikter på gadeplan, siger han.

I projektet bliver de unge også undervist i danmarkshistorien – men på en anden måde end folkeskolens historietimer.

– Vi har haft dem med til 1. maj demonstration, og vi har set filmen Drengene fra Skt. Petri. Vi har også haft en historiker ude, som fortalte dem om livet på fattiggården og tog dem med på Forsorgsmuseet. Alt sammen er det med til at give de her drenge en forståelse for det danske samfund, som de selv skal være en del af, lyder det fra Jesper Ibsen Larsen.

Skal lære de sociale koder

Men noget af det, der er allervigtigst at blive klo-gere på for de unge mænd, er det lidt luftige begreb 'almen dannelse'. Alt det, der handler om, hvordan man opfører sig over for andre, hvordan man begår sig i samfundet, og hvilke konsekvenser ens adfærd har.

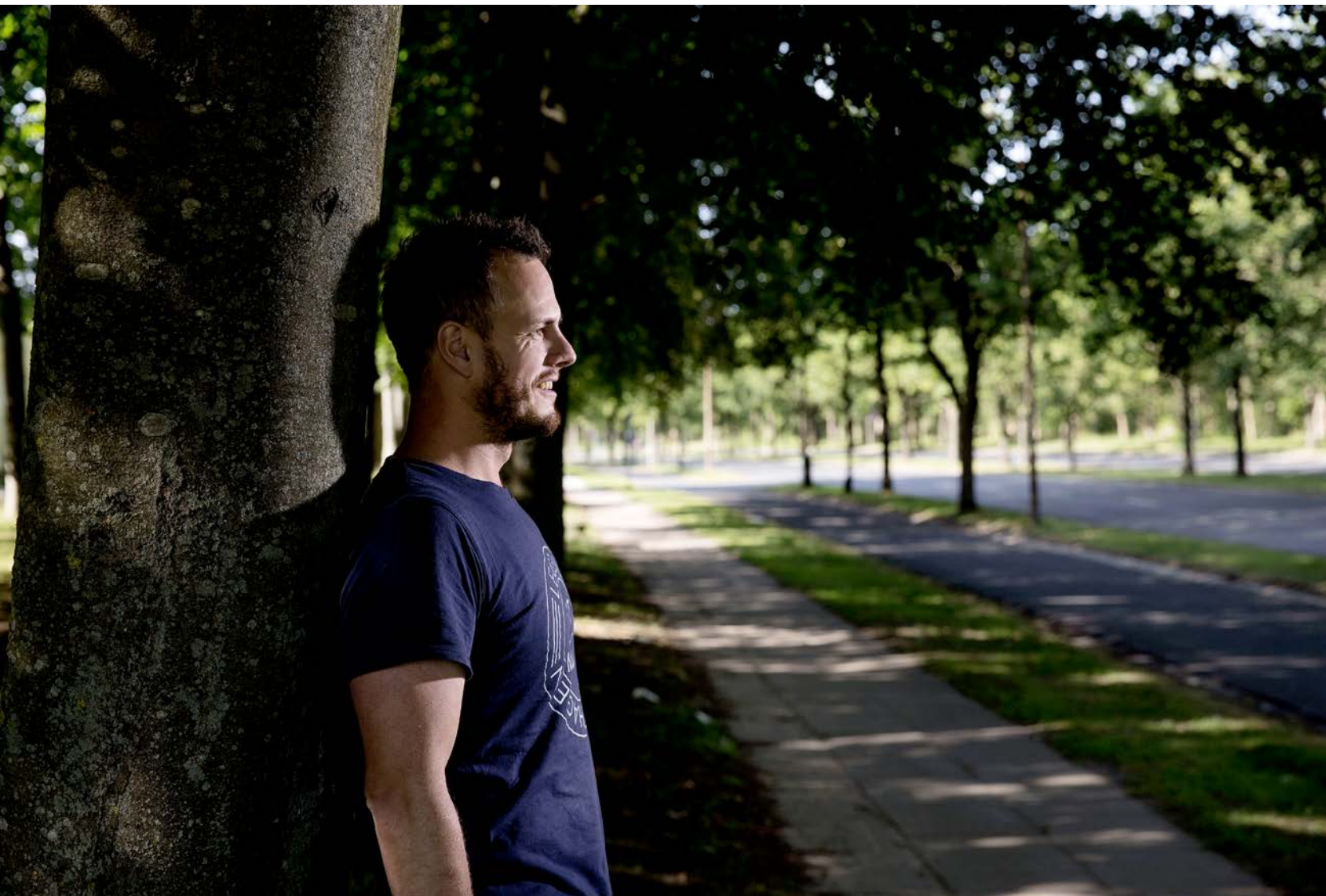
– Vi vil jo rigtig gerne have dem til at forstå, at deres handlinger har konsekvenser. At det altså betyder noget, hvad du gør – også for andre mennesker. Så når du fx stjæler en cykel, rammer du måske en enlig mor, som nu står uden mulighed for at transportere sig på arbejde – en måde at tænke på, som er helt ny for de fleste af de her drenge, fortæller Kristian Rasmussen.

De tre kolleger oplever mange gange, at den seje attitude, som drengene har udadtil, i bund og grund skyldes usikkerhed. Fordi de aldrig har prøvet at opføre sig på en anden måde.

Indsatser i Vollsmose

I Odensebydelen Vollsmose bor over 11.000 mennesker i ca. 1.500 boliger fordelt på to kvadratkilometer. Der bor ca. 80 forskellige nationaliteter i Vollsmose – og så er det her, banden Black Army holder til. Center for Familier og Unge i Odense Kommune har derfor flere forskellige kriminalitetsforbyggende tiltag i Vollsmose, herunder bl.a.:

- **Tryghed og Gadeplan.** Arbejder på gaden med fokus på at være dér, hvor de unge er, og hvor den helt almindelige borger føler sig utryk. Indsatsen er bydækkende – med udgangspunkt i Vollsmose.
- **Hakuna Matata.** Målrettet unge i skolealderen. De gennemfører et forløb med otte undervisningsmoduler, 100 timer på gaden og en personlig udviklingsplan lavet i samarbejde med en coach. De unge skal efterfølgende fungere som døråbnere for andre unge.
- **En vej ind.** Et program for unge, der har begået alvorlig og/eller banderelateret kriminalitet. De unge undervises i forskellige områder af livet, herunder sociale færdigheder, medborgerskab og vredeshåndtering – med sigte på, at de bliver aktive medborgere.

– De har en speciel jargon i den her verden, for det er den måde, man begår sig på her. Men så snart vi bevæger os uden for boblen, væk fra Vollsmose, så ved de slet ikke, hvordan de skal opføre sig. Så er det, de tager hættten op og begynder at gå som gangstere – fordi de inderst inde er vildt bange og slet ikke ved, hvordan de skal henvende sig til andre mennesker. Så dannelse handler også om at vise dem, hvordan man opfører sig og begår sig derude i samfundet, siger Mich Breith.

Banderne har åbent 24/7

Mens hold to stille og roligt lærer hinanden at kende og får skabt en god gruppedynamik rundt om bordet, er det ikke sjældent, at man gennem de store glaserude lige ser medlemmer af banden Black Army rulle forbi ude på parkeringspladsen. Den bande, der konstant står på lur for at kapre nye rekrutter – gerne i den alder, hvor de endnu ikke kan straffes for at begå kriminalitet.

– Det er en kæmpe udfordring, at de unge møder bandemiljøet, så snart de træder ud af lejligheden. Og fordi der ofte er tale om unge, der har nogle massive sociale problemer, så søger de hele tiden et fællesskab, hvor de hører til. Her står banderne altså klar på gaden 24/7. De tilbyder

altid nogen at tale med, og her er altid nogen, som lige kan give dig et lift eller en sodavand, forklarer Kristian Rasmussen.

Netop derfor er relationerne til de unge i projektet – og alle de unge, de møder på gaden – det helt afgørende værktøj for de tre trygheds-skabende kolleger.

– Vi er der for dem – også efter kl. 15, når kommunekontoret lukker. Vi skal hele tiden være det alternativ, som bliver nemmere og nemmere at vælge i takt med, at de unge får et solidt fundament at stå på og bliver stærke nok til at tage det næste skridt væk fra gaden, fortæller Jesper Ibsen Larsen.

Endelig tilbyder projektet også nye fællesskaber, som kan erstatte banderne.

– Ved at få de unge på andre tanker, gør vi banderne mere uinteressante. Vi skaber nye fællesskaber for dem, hvor de har hinanden – og vi giver dem værktøjer, der gør, at de kan indgå i andre fællesskaber som i fx den lokale fodboldklub. De lærer stille og roligt, at man godt kan være sammen og fælles om noget på en anden måde end det, de kender fra gaden og bandemiljøet. Og det er første og meget vigtige step i retning mod job og uddannelse, siger Jesper Ibsen Larsen. ■

24/7 'Vi er der for dem – også efter kl. 15, når kommunekontoret lukker. Vi skal hele tiden være det alternativ, som bliver nemmere og nemmere at vælge i takt med, at de unge får et solidt fundament at stå på og bliver stærke nok til at tage det næste skridt væk fra gaden', fortæller projektleder og socialpædagog Jesper Ibsen Larsen.

Fødekæden skal brydes

I takt med, at bandekonflikten raser, tales der om straf, forbud og mere politi. Men det er kun symptombehandling, vurderer eksperter og praktikere, som efterlyser flere forebyggende indsatser for at bremse bandernes rekruttering af nye medlemmer

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Grunden til, at vi har så mange ildebrande, vi skal slukke her og nu, ja det er, at vi i mange år har forsømt at sætte nok ind med forebyggelse

Henrik Dam, formand, Det Kriminalpræventive Råd

Sig ordet bandekriminalitet – og ord som straf, visitationszoner, udvisning, forbud og mere politi dukker hurtigt op hos de fleste. Men selvom der lige nu er et akut behov for at sætte en stopper for den eskalerende bandekonflikt, så er der et ligeså stort behov for at tænke i forebyggende indsatser.

Hvis man vil sætte en effektiv stopper for, at de rivaliserende bander rekrutterer nye medlemmer blandt utilpassede børn og unge, skal der sættes tidligt og målrettet ind med sociale og pædagogiske indsatser, lyder det fra både eksperter og praktikere.

– Lige nu har vi travlt med at slukke ildebrande. Men det løser ikke problemet på lang sigt. De unge, vi ser i bandemiljøet i dag, har jo også været børn på et tidspunkt. Men intet barn bliver født med en drøm om at blive kriminel eller bandemedlem – det er noget, de påvirkes ind i gennem deres opvækst. Derfor er det så afgørende, at vi sætter betydelige ressourcer af til massiv forebyggelse, og den del har desværre alt for lav prioritet i øjeblikket, siger formand for Det Kriminalpræventive Råd, Henrik Dam.

Han efterlyser flere helhedsorienterede og individualiserede forebyggende indsatser med fokus på børn og unges opvækst.

– Vi har rigtig meget viden om forebyggelse. Vi ved, hvad der virker – og vi kender mange af de risikofaktorer, der fører børn og unge ud i kriminalitet. Næste skridt skal så gerne være, at vi som samfund prioriterer at sætte al den viden i spil

og sætter langt flere ressourcer af til en langsigtet helhedsorienteret indsats. For sat lidt på spidsen kan man jo godt sige, at grunden til, at vi har så mange ildebrande, vi skal slukke her og nu, ja det er, at vi i mange år har forsømt at sætte nok ind med forebyggelse, siger Henrik Dam.

Hav fokus på de unge teenagere

For et par år siden udkom forskningsrapporten 'Stemmer fra en bande', som lektor og ph.d. på DPU, Kirsten Elisa Petersen, stod bag. På baggrund af interviews med ti bandemedlemmer konkluderede hun bl.a., at jo tidligere man sætter ind med sociale, sundhedsmæssige og pædagogiske indsatser, jo mere forebygger man vanskeligheder i ungdommen.

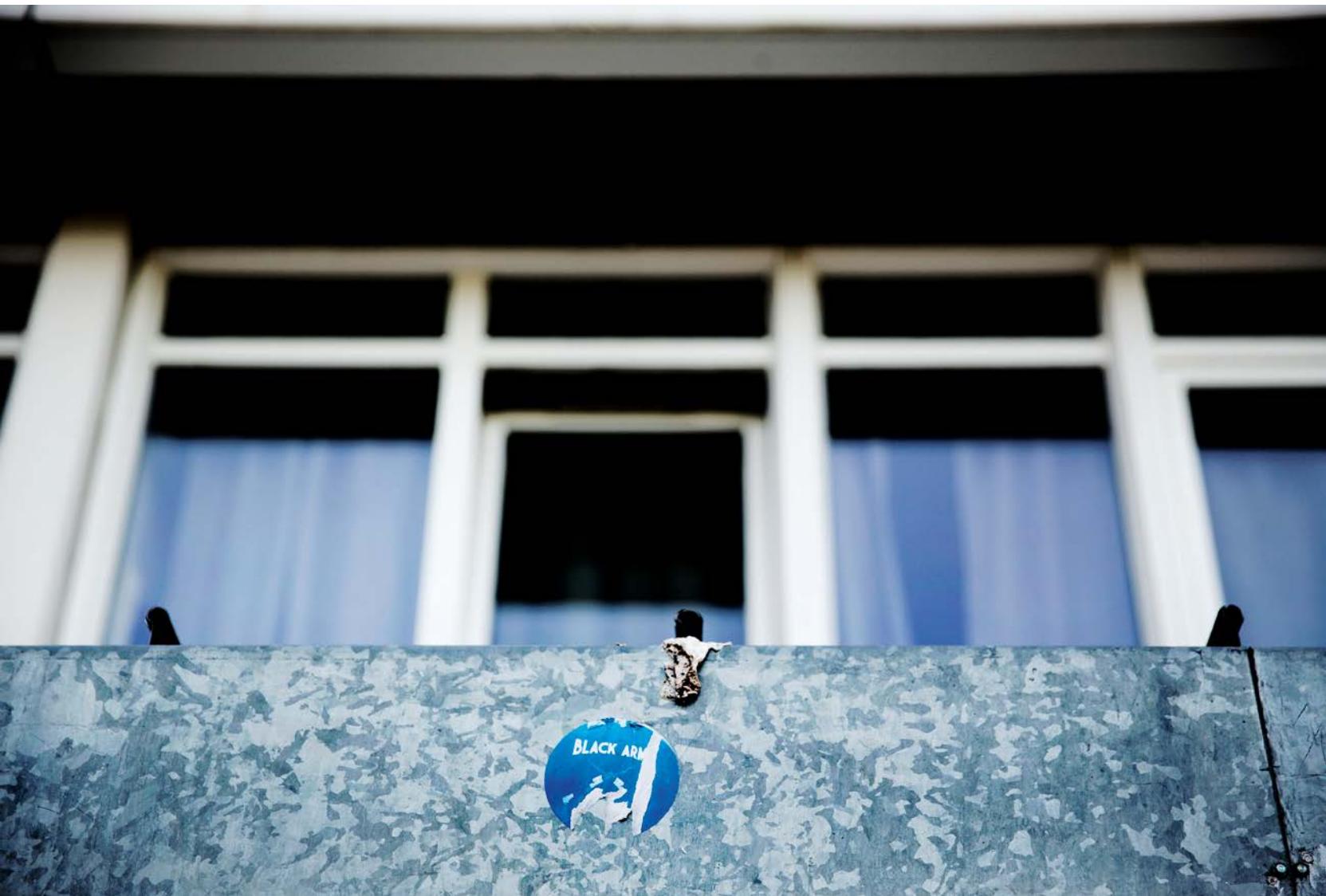
– Vi ved både fra international forskning og fra de unge bandemedlemmer, jeg selv har talt med, at man faktisk kan gøre rigtig meget, inden de unge overhovedet begynder at bevæge sig ind i en bandegruppering. Men det kræver, at vi allerede i de tidlige barndomsår begynder at tænke i forebyggende indsatser – og her taler vi både daginstitutioner, skoler, klubber, fritid og gadeplansarbejde, siger Kirsten Elisa Petersen.

Hun påpeger, at særligt de helt unge i 12-13 års alderen er vigtige at have fokus på. Dels fordi det er den alder, hvor de typisk er på vej ind i kriminalitet – og dels fordi de som unge er meget modtagelige over for fx socialpædagogiske indsatser.

– Unge mennesker søger fællesskabet. Og når du er vokset op i et såkaldt ghetto-område, så udgør banderne en oplagt mulighed for at blive inviteret ind i et fællesskab. Så jo mere man sætter ind med pædagogiske og sociale indsatser – og her er relationer helt afgørende for, om indsatserne virker eller ej – jo større er chancen for at forebygge, at de her unge vælger bandemiljøet som deres nye fællesskab.

Grib dem der flirter med bandemiljøet

Det forebyggende arbejde, som både Henrik Dam og Kirsten Elise Petersen efterspørger, er noget af det, de to socialpædagoger Walid-El Mohammad og Mohamed Achiban arbejder med til daglig. Begge har i mange år beskæftiget sig med utilpas-

sede og kriminelle unge – og for et par år siden stiftede de virksomheden UR-MOVE, hvor de bl.a. forsøger at nå de unge på gadeplan, inden de bevæger sig ind i bandemiljøet.

– Det, vi ser lige nu, er mest af alt symptombehandling. Vi hører politikerne tale om straf, forbud, visitationszoner og udvisning af bandemedlemmer, men vi står samtidig med en hel masse unge, som er godt i gang med at flirte med bandemiljøet. De har brug for en koordineret indsats, hvor vi med socialpædagogisk støtte og med afsæt i den enkeltes ressourcer støtter dem i at søge ind i andre fællesskaber end dem, de kender fra gaden og ghettoen, siger Walid-El Mohammad.

Han møder rigtig mange unge, som helt er droppet ud af skolen, har opbygget både gæld og et misbrug og som kæmper med lavt selvværd og følelsen af ikke at høre til noget sted i samfundet. Og det er den gruppe, der er vigtig at nå med en forebyggende indsats.

– Banderne rekrutterer bevidst unge med lav selvtillid – dem, der tumler med en masse problemer. De står og lokker med fællesskab og giver de unge en følelse af, at de er en del af familien. Så vi skal vise de unge, at der findes et andet fællesskab – at de er en del af et samfund, hvor de godt

kan finde et job eller en praktikplads, og hvor de kan leve et liv uden hele tiden at skulle kigge sig over skulderen, siger han og tilføjer, at man med den rette pædagogiske indsats godt kan lykkes med at nå ind til dem, der bevæger sig på kanten af bandemiljøet.

– Jeg oplever, at de her unge træffer de rigtige valg, når de føler sig respekteret. Når de føler sig set og hørt – og ikke presset ud i noget, de ikke selv har ønsket. Vi møder dem fordomsfrit, og så er vi nysgerrige. Det er med til at kvalificere det videns- og dannelsesgrundlag, som den unge skal bruge til at træffe egne beslutninger ud fra, lyder det fra Walid-El Mohammad.

Tværfagligt samarbejde på Vestegnen

Men én ting er at tale om brandslukning på den ene side – og forebyggelse på den anden. Hvad nu hvis man kombinerede de to ting i én fælles indsats? Det var, hvad man gjorde i Københavns Vestegns Politi i et toårigt projekt, LFU (Lokalnetværket For Unge), der blev afsluttet sidste år. I projektet arbejdede socialpædagoger og politifolk tæt sammen i tværfaglige team om bl.a. at bryde fødekæden til bandemiljøerne i de tre kommuner Ballerup, Herlev og Gladsaxe.

Vi skal væk fra de kortsigtede løsninger og de mange ad hoc-projekter. I stedet skal der laves en struktur ude i kommunerne, hvor systemer og forvaltninger arbejder sammen om det her, og der sikres en bedre sammenhæng i de forebyggende indsatser

Verne Pedersen, næstformand,
Socialpædagogerne

– Vi har at gøre med en målgruppe, som det kan være rigtig svært at nå ind til, fordi mange af dem er skeptiske over for myndighederne. Derfor viste det sig at være en stor fordel at sætte pædagoger og betjente sammen, fortæller politiinspektør og initiativtager til projektet, Jørgen Harlev, og uddyber, hvorfor netop den kombination af fagligheder har været givtig.

– Politifolkene kommer med noget autoritet og legitimitet men har også den udfordring, at mange af de unge er skeptiske over for myndighederne. Pædagoger har erfaring med relationsdannelse og ved, at relationsopbygningen kan tage lang tid – så de er gode til at sætte fokus på det langsigtede mål for de unge, siger han.

I projekt LFU gik betjente og pædagoger sammen og mødte de unge i øjenhøjde på gaden. Og resultaterne bekræfter ifølge Jørgen Harlev, at vil man minimere rekrutteringen til banderne, skal man have tidligt fat i de unge – og rykke på problemerne, så snart de opstår.

– Når et tværfagligt team pludselig opdagede, at Ahmet eller Simon var på vej ud i noget rod, ja, så var det op og banke på døren hos familien med det samme. De fik sig måske også en snak med skolen, hvis der var udfordringer der – og næste skridt gik så ud på at skabe nye netværk som alternativ til banderne. Det kunne fx være noget med at motivere de unge til at spille fodbold sammen i stedet for at stå og hænge ud foran Netto, fortæller Jørgen Harlev.

Tidlig målrettet indsats

I Socialpædagogerne ærgres det næstformand Verne Pedersen, at politikerne i så høj grad har

fokus på at slukke ildebrande, når nu både eksperter og fagfolk er enige om, at det halter gevaldigt med de forebyggende indsatser.

– Hvad enten det handler om psykisk syge, sårbare børn eller hjemløse, så ved vi, at en tidlig målrettet indsats har en forebyggende effekt. Og det samme gør sig også gældende, når det drejer sig om unge på kanten af bandemiljøet. Man starter jo aldrig fra dag ét med at komme ind i en bande, det sker over tid – og der må vi konstatere, at systemet og samfundet slet ikke er gearret til at reagere og gribe ind, så snart de unge begynder at vise tegn på, at de er på vej ud ad en forkert vej, siger Verne Pedersen.

Hun opfordrer derfor politikerne til at vende blikket lidt væk fra kamppladsen – og i stedet sætte det lange lys på.

– Vi skal væk fra de kortsigtede løsninger og de mange ad hoc-projekter. I stedet skal der laves en struktur ude i kommunerne, hvor systemer og forvaltninger arbejder sammen om det her, og der sikres en bedre sammenhæng i de forebyggende indsatser.

Det handler ifølge Verne Pedersen i praksis om, at der skal sættes ind med en helhedsorienteret indsats, så snart et barn eller en ung udviser en adfærd, der får alarmklokkerne til at ringe.

– Så skal man hurtigt ind og få afdækket, hvad der er brug for i den konkrete familie – og det skal ske længe inden, den unge bevæger sig ud på gaden. Og det er jo det, vi socialpædagoger kan med vores faglighed. Vi ser på de unges ressourcer, vi støtter dem i at finde ud af, hvad de egentlig vil – og hjælper dem ind i nye fællesskaber væk fra bandemiljøet. ■

Vi skal tilbyde dem et federe fællesskab

Skal bandekonflikten stoppes og ikke opstå på ny om et halvt år, så skal der en grundig politiindsats til nu og her. Men lige så vigtigt er det at satse mere på langsigtede pædagogiske indsatser, mener både Politiforbundet og Socialpædagogerne

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Det kræver et kæmpe arbejde fra politi, skole, hele socialvæsenet og SSP-området at få livet uden for banden til at virke mere attraktivt. Det er et langt, sejt træk, som politiet slet ikke kan trække alene

Claus Oxfeldt, formand, Politiforbundet

Hvis du går med os, så har vi din ryg. Vi står sammen igennem alt. Vi kæmper hinandens kampe. Vi hjælper hinanden økonomisk. Vi giver altid en joint, og vi skaffer dig en plads ved bordet på selv de mest fyldte diskoteker. Du bliver en del af et fællesskab.

Ifølge formanden for Politiforbundet, Claus Oxfeldt, er det nogenlunde sådan, invitationen til at komme ind i et bandefællesskab på fx Nørrebro, i Gellerup eller Vøllsmose lyder. Og sådan en invitation er svær at takke nej til for en ung mand i et udsat boligområde, som savner et netværk, status og noget at fylde dagene ud med. Netop derfor kræver det en gigantisk indsats fra mange forskellige sider at trække de unge mænd i en anden retning, mener Claus Oxfeldt.

– Det kræver et kæmpe arbejde fra politi, skole, hele socialvæsenet og SSP-området at få livet uden for banden til at virke mere attraktivt. Det er et langt, sejt træk, som politiet slet ikke kan trække alene. Vores opgave stopper mange gange, når kriminaliteten er opklaret. Vi kan ikke afsætte uanede ressourcer til at få dem ud af det her forløb, de er på vej ind i, siger han.

Socialpædagogerne formand, Benny Andersen, er enig. Opgaven ligger i at tilbyde og vise de unge alternativer, så fødekæden til banderne bliver brudt. De, der allerede er bandemedlemmer, kræver en større indsats. Men det kan godt lykkes at påvirke dem i en positiv retning, mener han.

– Vi skal ud på gaderne og møde de unge, som er på vippen til at vælge det forkerte fællesskab til. Socialpædagoger er gode til at skabe relationer og opbygge en tillid, som skal bruges til at få dem

over i nogle andre fællesskaber. Det er lige fra klubber til fodboldforeninger, uddannelse eller job, siger Benny Andersen.

Et angstfrit rum

Tillid er en af de vigtigste ingredienser i den store sammenkogte ret, der hedder 'løsninger på bandekonflikten'. Det mener både Socialpædagogerne og Politiforbundet.

De unge skal have tillid til, at socialpædagogerne faktisk giver dem det alternativ, de bliver lovet. Samtidig skal borgerne i de konfliktramte områder have tillid til, at kuglerne holder op med at suse dem om ørerne.

– Det tager jo mere end en uge at få de unge i en anden retning. Det kan tage fire, fem, seks, ti møder med en ung gut, før der begynder at ske noget. Så politiets arbejde med at stoppe kriminaliteten nu og her skal slet ikke undervurderes. Uden en kortsigtet indsats får vi ikke borgernes accept til at tænke langsigtet, siger Benny Andersen.

Ifølge ham kræver den langsigtede indsats et samspil mellem politiets og socialpædagogernes arbejde, så man kan få gavn af hinandens kompetencer.

– Politiet har en stor viden om, hvor de forskellige grupperinger opholder sig, hvem de er, hvad de laver, hvem de eventuelt er i konflikt med osv. Den viden kan socialpædagogerne bruge i deres arbejde, siger Benny Andersen.

Claus Oxfeldt ser en styrke i at samarbejde med socialpædagogerne, fordi de unge mænd ofte har lettere ved at åbne op over for en socialpædagog. Desuden er det Oxfeldts oplevelse, at forældrene til de unge drenge med anden etnisk baggrund ofte er skeptiske over for politiet. Dermed vil det også i dialogen med forældrene være en fordel at være socialpædagog og ikke betjent.

– De unge ved godt, at når man siger noget til politiet, så er der risiko for, at der vil være en konsekvens. Med en socialpædagog kan man tale i et mere angstfrit rum, lyder det fra politiforbundets formand.

Ring døgnet rundt

Hvis man gerne vil ud af en bande, er det lidt det samme som at sætte sig for at droppe smø-

ger eller sukker. Det er svært. Der vil være mange tidspunkter, hvor man bliver fristet, og hvor man bare har lyst til at give op. Derfor kræver det en døgnnet rundt-indsats at få bandemedlemmer til at kvitte fællesskabet, mener Claus Oxfeldt, som gerne så en bedre exit-indsats for bandemedlemmer.

Han ser en fordel i at være et helt team bestående af både socialpædagoger og politibetjente omkring en enkelt person.

– Det kræver ufattelig meget omsorg, og at man er på 24 timer i døgnnet, siger han og bruger politiets gamle uropatrulje, som arbejdede i civil i det københavnske narkomiljø, som eksempel.

– Alle betjentene i uropatruljen havde en narkoman hver, som de prøvede at hjælpe ud af deres narkomisbrug. Narkomanen kunne ringe til politimanden 24 timer i døgnnet for at få råd og støtte. Det kræver det. Men det er også ressourcekrævende. Det kunne vi sagtens koordinere med fx socialpædagoger, siger han.

Benny Andersens erfaring fra et tidligere projekt med politi og socialpædagoger på Københavns Vestegn viser ligeledes, at det virker, når socialpædagogen fungerer som den røde tråd i de unge drenges liv.

– De betror sig til socialpædagogerne om deres problemer, deres familier og de dilemmaer og valg, de står overfor. Socialpædagogerne bliver en slags livline, som er tilgængelig og klar til at gøre snak til virkelighed og rent faktisk kan flytte de her drenge, siger han.

Banderne viser tænder

Siden midten af juni har der ifølge politiet været omkring 30 skyderier i forbindelse med bandekonflikten alene i København. I midten af august blev der afsat ressourcer til at etablere en mobil politistation på Nørrebro, hvor konfliktens bølger går højest. Den skulle skabe tryghed for borgerne.

Ifølge Oxfeldt skal man dog ikke tro, at banderne holder sig tilbage af den grund.

– Kort tid efter, at stationen var blevet etableret, var der skyderier igen. Det lignede meget en magtdemonstration fra bandernes side for at vise, at de styrer området, siger Oxfeldt og understreger, at den forebyggende indsats er nøglen til at løse konflikten.

– Vi kan godt stoppe skyderierne i en periode. Men de vender tilbage igen, hvis vi ikke får stoppet tilførslen af nye medlemmer til banderne. Det er dér, der skal sættes ind, siger han. ■

Socialpædagogerne bliver en slags livline, som er tilgængelig og klar til at gøre snak til virkelighed og rent faktisk kan flytte de her drenge

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

BANDEKONFLIKT

BANDEKONFLIKTENS HVEM HVAD HVOR

De seneste måneder er medierne svømmet over med historier om talrige skudepisoder og knivstikkerier i bandemiljøet, som flere tilsyneladende tilfældige mennesker er blevet ofre for. I dette nummer af Socialpædagogen forsøger vi at give et socialfagligt perspektiv på bandekonflikten. Men hvis du ikke har fået fulgt tæt med i nyhederne om, hvem der skyder på hvem, og hvad der satte det hele i gang, så vil vi give dig et overblik her

HVORDAN ER KONFLIKTEN OPSTÅET?

I slutningen af marts blev Shuaib Khan, som menes at være banden Loyal to Familias (LFT) leder, løsladt efter at have siddet i fængsel stort set uafbrudt siden 2008. Hans løsladelse bliver anset for at have kickstartet den eskalerende bandekonflikt.

HVEM SLÅS MOD HVEM?

Én ting er sikkert og vidst, og det er, at banden Loyal to Familia er den ene part i konflikten. Den anden side er mere fragmenteret. Men det er politiets vurdering, at det er flere grupperinger i Københavns Nordvestkvarter, Mjølnerparken og Husum, som har dannet fælles front mod LTF. Banden Brothas fra Mjølnerparken blev angiveligt opløst i 2016, men den er muligvis genopstået i løbet af konflikten. I et interview med TV2 optræder maskerede bandemedlemmer med tydelige Brothas-logoer på tøjet.

I begyndelsen af 2017 var der registreret 500 bandemedlemmer på landsplan, viser en opgørelse fra Rigspolitiet ifølge DR. 225 af dem er medlemmer af Loyal to Familia.

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Foto: Tariq Mikkel Khan / Ritzau

HVORFOR ER DER KRIG?

Siden LTF-lederen Shuaib Khans løsladelse har LTF forsøgt at ekspandere og åbne nye lokalafdelinger uden for Blågård's Plads på Nørrebro, hvor banden oprindeligt er fra.

LTF har ifølge lederen selv flere lokalafdelinger i bl.a. Hillerød, Helsingør og Nivå, og i løbet af sommeren har grupperingen forsøgt at få fodfæste i bl.a. Aarhus Vest og på den anden side af sundet i Malmø og Helsingborg.

LTF har også forsøgt at udvide sit territorie i København, og det har især skabt problemer. I Mjølnerparken, Nordvest og Husum er der andre grupperinger, som ikke vil finde sig i, at LTF forsøger at indtage 'deres' dele af byen. Kampen om territorier handler dels om ære og stolthed, og dels om at beskytte sine kriminelle markeder, hvor der bl.a. handles med narkotika.

HVEM ER SHUAIB KHAN OG LTF?

Banden Loyal to Familia blev stiftet for cirka fem år siden af den nu 30-årige Shuaib Khan, mens han sad i fængsel. Banden er født ud af den tidligere Blågårdspladsbande fra Nørrebro. Khan er født og opvokset i Danmark, men hans familie stammer fra Pakistan.

Anklagemyndigheden har forgæves forsøgt at få ham udvist, bl.a. i forbindelse med en sag fra 2008, hvor han blev idømt otte års fængsel for dødsvold i Aalborg. Shuaib Khan nåede kun at være på fri fod i få måneder, før han 12. august i år blev varetægtsfængslet for trusler mod politiet. Han er nu blevet tiltalt for trusler mod politiet, og anklagemyndigheden vil igen forsøge at få ham udvist.

HVOR MANGE SKYDERIER?

Ifølge politiets optælling har der været 29 skyderier i København mellem 12. juni og 22. august. Ingen er endnu blevet dræbt i konflikten, men flere er blevet såret af skud. Flere gange er det tilsyneladende helt tilfældige mennesker uden tilknytning til bandemiljøet, som er blevet ramt. 30 personer sidder varetægtsfængslet i forbindelse med skudsagerne, mens efterforskningen er i gang, oplyste Københavns Politi 22. august. Til sammenligning registrerede politiet 54 rocker-/banderelaterede skudepisoder i det offentlige rum i hele 2016. I 2015 var tallet 16.

HVAD GØR POLITI OG POLITIKERE?

Som svar på de mange skyderier har politiet bl.a. oprettet visitationszoner i Aarhus Vest, i et større område omkring Nørrebro i København og på Amager. Her kan politiet visitere enhver for fx våben uden at have en konkret mistanke.

Politisk har justitsminister Søren Pape Poulsen (K) iværksat 12 initiativer for at få 'trygheden tilbage i gaderne', og der afsættes 60 mio. kr. årligt til formålet. Bl.a. vil han se på muligheden for at opløse LTF. Der bliver givet ekstra ressourcer til politiet, så der bl.a. kan ansættes folk, der skal arbejde med udsatte unge.

Også i Københavns Kommune har man vedtaget en 10-punkts plan for at forebygge bandekriminalitet. Den indebærer bl.a., at der skal gennemføres hjemmebesøg hos alle unge under 18 år på Nørrebro, som risikerer at blive rekrutteret til bandemiljøet.

Socialpædagoger: Vi kan bygge bro

Én ung farer vild i overgangen fra institution til voksenliv. En anden vælger bandefællesskabet for at komme væk fra familien. I begge tilfælde har socialpædagogisk faglighed været afgørende for, at to unge mænd selv har valgt at skifte spor

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Alle har brug for fællesskaber, og ham her vælger jo kun banden, fordi den er trygheds-skabende for ham. Derfor skal vi ind og arbejde med, hvad han får ud af lige netop dét fællesskab

Mohamed Achiban, socialpædagog

Jeg var faktisk fodboldommer engang og havde DBU-certifikat og det hele'. Sætningen faldt lidt tilfældigt, og det var tydeligvis ikke noget, der optog den 17-årige knægt specielt meget, da han blev bedt om at fortælle om sig selv.

Men for socialpædagog Mohamed Achiban fra det socialfaglige tilbud UR-MOVE syd for København blev det netop det lille udsagn, han greb fat i.

– Når vi får en handleplan fra kommunen på en ung, som står lige på kanten af noget skidt, så står der i ni ud af ti tilfælde, at den unge skal finde nye venner og nye fællesskaber. Men hvordan gør man lige det, hvis man er 17 år, er opvokset på forskellige institutioner, ryger for meget hash, hænger ud med de forkerte – og ikke kan finde ud af det med forældrene? Ja, så bruger man socialpædagoger som brobyggere, fortæller Mohamed Achiban.

I det konkrete tilfælde tog han afsæt i bemærkningen om, at den 17-årige engang havde været rigtig glad for fodbold og selv havde været dommer.

– Det er da vildt sejt, at du har været dommer, siger jeg fx. Hvordan bliver man egentlig det? Og har du hørt om de nye regler, der er kommet? Den slags snakke tager vi samtidig med, at jeg naturligvis også borer lidt i hans historie og udfordrer ham på, hvorfor han ryger så meget hash, og hvad han egentlig får ud af de fællesskaber, han færdes i, siger Mohamed Achiban.

For at gøre en lang sag kort, så ender det faktisk med, at den unge tager kontakt til sin gamle fodboldklub, begynder at trille lidt bold igen – og nu igen har taget fløjten om halsen og dømt sine første fodboldkampe.

– Vi ved da godt, at der er lang vej, før han har helt styr på sit liv. Men nu er han kommet i gang med at søge job, og vi har en aftale med en UU-vejleder om et par uger, hvor vi skal se på uddannelsesmuligheder. Og det er altså takket være solidt socialpædagogisk gadearbejde.

Fra afpresning til læreplads

I et andet aktuelt tilfælde er en ung gut blevet en del af det lokale bandemiljø, hvor han udfører afpresning. Han kommer fra en familie med store udfordringer, han har selv været udsat for et voldsomt og traumatiserende overfald og har reageret ved at søge mod voldsomme fællesskaber. I banden føler han, at der altid er nogen til at dække hans ryg.

– Med den her unge mand indser vi hurtigt, at det ikke er nok at arbejde med den unge selv – vi må også sætte ind over for familien. Efter tre måneder når vi frem til, at hvis han skal ud af det her bandemiljø, skal han have et trygt sted at bo, hvor der er tilknyttet en indsats. Han skal væk fra familien og væk fra nærmiljøet, fortæller Mohamed Achiban.

Ifølge ham er det springende punkt, at kommunens sagsbehandlere i begge tilfælde vælger at lytte til den socialpædagogiske faglighed og laver indsatsen om, så den matcher de individuelle behov og ikke en kommunal pakkedløsning.

– Når man rundt om i kommunerne prioriterer at bruge vores faglighed og lytter til det, vi finder frem til i vores arbejde med de unge, så skaber vi resultaterne. Vi kender de unge, og vi kan snakke med dem, så de føler sig taget alvorligt.

I eksemplet med den unge på kanten af bandelivet handler det om at få ham selv til at reflektere over det fællesskab, han er blevet en del af.

– Alle har brug for fællesskaber, og ham her vælger jo kun banden, fordi den er trygheds-skabende for ham. Derfor skal vi ind og arbejde med, hvad han får ud af lige netop dét fællesskab. Vi skal være nysgerrige og spørge ind til, hvad han oplever, når han er i det fællesskab. Og skridtet videre er så at tale om fx læreplads, uddannelse, job eller måske en fritidsinteresse, så vi dermed støtter ham i at opsøge nye fællesskaber. Det er et vigtigt skridt, og det når vi, fordi vi som socialpædagoger er gode til at kvalificere de unges egne valg, siger Mohamed Achiban. ■

FAGPOLITISK UDDANNELSE

Førsteholdet er klar til kamp

15 socialpædagogiske ambassadører har netop som de første afsluttet forbundets Fagpolitisk Uddannelse og står nu klar til at agere som stærke ambassadører for faget – mød fem af dem her

Af Tina Løvbom Petersen og Jens Nielsen
Foto: Martin Bubandt og Michael Drost-Hansen

Personlig kommunikation og gennemslagskraft. Strategi og visioner. Netværk, sociale medier og fremtidens fagbevægelse. Siden årsskiftet har 15 socialpædagoger gennemført i alt fire moduler på forbundets Fagpolitisk Uddannelse – og kan nu kalde sig socialpædagogiske ambassadører.

Deltagerne på uddannelsen repræsenterer forskellige fagområder og kommer fra det meste

af landet. En del af dem har ikke tidligere beskæftiget sig med politisk arbejde i forbundet, men alle 15 har det til fælles, at de brænder for den socialpædagogiske faglighed.

Forbundsformand Benny Andersen er begejstret for forløbet og for perspektiverne i det:

– Det her forløb bekræfter, at vi har nogle medlemmer, der virkelig brænder for at gøre en forskel. Jeg har fulgt det første hold på Fagpolitisk Uddannelse, og jeg har oplevet et fantastisk engagement og en høj faglighed, som de nu skal ud og sætte i spil i hverdagen. Nogle som fagligt aktive i forbundet eller kredsen, andre lokalt på deres arbejdsplads. Jeg glæder mig til at følge dem, siger han.

Her kan du møde fem af deltagerne og læse, hvad de tager med sig videre i det fagpolitiske arbejde med at sætte socialpædagogiske problematikker på dagsordenen og gøre fagligheden mere synlig – både i det offentlige rum og ude på den enkelte arbejdsplads. ■

BEVIDST OM EGEN FAGLIGHED

LEA MELDGAARD DIETRICHSEN

Jeg har gennem uddannelsen fået en langt større bevidsthed om min egen faglighed og om den socialpædagogiske kernefaglighed. Og jeg har lært, at man faktisk godt selv kan gøre noget i stedet for at stå uden for og brokke sig, fortæller Lea Meldgaard Dietrichsen.

Hun har især været glad for at opleve, hvor meget det giver, når man blander sig, engagerer sig og vover sig ud i at sige sin mening.

– Det giver en enorm lyst til at engagere sig, når man oplever, at ens stemme også betyder noget. Og den erfaring vil jeg nu prøve at give videre til mine kolleger. Jeg vil være brobygger, jeg vil tale fagligheden op i hverdagen – og jeg vil lade mine kolleger forstå betydningen af at engagere sig i fagpolitik. Og jeg glæder mig til at komme i gang. ■

FØDSELSHJÆLPER FOR FAGLIGHEDEN

TINE JENSEN

I stedet for at gå og være frustreret over, at vi er klemte på vores fag, vil jeg gerne være fødselshjælper for vores faglighed, og jeg føler mig efter uddannelsen helt klædt på til tydeligt at fortælle, hvad vi kan, og hvad vi kommer med som socialpædagoger.'

Sådan siger Tine Jensen oven på den fagpolitiske uddannelse og forklarer, at hun 'er sådan en, der føler sig forpligtet til at forny sig fagligt' og vil bruge det til at bane vejen for den socialpædagogiske faglighed:

– Jeg har altid været lidt af en fagnørd. Vi er jo lidt i konkurrence med andre faggrupper, og det handler meget om, hvordan vi kommunikerer. Hvor de sundhedsfaglige er meget skarpe på deres fagsprog, har vi som socialpædagoger det her brede og nuancerede blik. Vi ser borgerperspektivet og er klar til at tænke alternativt, når vi skal løse et problem. Men i fx tværfaglige sammenhænge er det som om, at vi ruster lidt på fagsproget. Der skal vi blive meget klarere i mælet om vores faglige styrker med fx relationsarbejdet – og nu føler jeg mig meget mere skarp, når jeg skal forklare, hvorfor jeg gør, som jeg gør som socialpædagog, siger Tine Jensen.

Den skarphed skal bruges på flere måder: På arbejdspladsen er hun klar til at tydeliggøre over for andre faggrupper, hvorfor hun gør, som hun gør. Hun stiller op til bestyrelsen i sin kreds på den kommende generalforsamling, og hun er ved at lægge sidste hånd på et debatindlæg, der retter fokus på de borgere, hun arbejder med – borgere med udviklingshæmning og en psykiatrisk diagnose.

– Og så vil jeg arbejde for, at vi som socialpædagoger ikke står bagest i køen, men træder frem og fortæller nuanceret og klart om den faglighed, vi står for. Det er jeg klar til nu. ■

ET NETVÆRK FOR UNGE SOCIALPÆDAGOGER?

IDA TANITA LYKKEGAARD

Da jeg selv tog til kredsgeneralforsamling første gang, var min allerførste tanke: Hvor er alle de unge henne? Jeg oplevede en hel masse fagligt engagerede socialpædagoger, som alle var nogle garvede rotter i faget – men jeg mødte ikke mange på 28 år som jeg selv. Og det har jeg brugt som afsæt i den opgave, jeg lavede i forbindelse med Fagpolitisk Uddannelse', fortæller Ida Tanita Lykkegaard.

For hende har det især været netværksdelen af Fagpolitisk Uddannelse, der har været en øjenåbner. Hun håber nu at kunne etablere et ungenetværk med udgangspunkt i Kreds Lillebælt, hvor hun selv hører til. Det skal give yngre socialpædagoger muligheder for at indgå i et netværk skabt af medlemmer for medlemmer – med fokus på både det faglige og det sociale.

– Da jeg læste på seminaret mødte jeg rigtig mange tilflyttere, og de har jo ikke det store netværk. Samtidig oplever jeg, at mange unge ikke kender meget til fagforeningen og den faglige struktur, man kan læne sig op ad der. Og med de værktøjer, jeg nu har fået, vil jeg gerne være med til at sprede det gode ord om, hvad vi kan som socialpædagoger, og hvad der gør vores faglighed og vores forbund unikt. ■

SKARPERE PÅ DEN STRATEGISKE TÆNKNING

MORTEN SKOVGAARD

Jeg føler, at jeg er kommet tættere på det politiske niveau i forbundet og har fået en langt større forståelse for hele den strategiske tænkning, der ligger bag de ting, Socialpædagogerne gør. Det er noget, jeg helt personligt kan bruge til fx at blive bedre til at *time* et spørgsmål eller en handling', siger Morten Skovgaard, som med fagpolitisk uddannelse føler sig bedre klædt på til at komme ud over rampen.

– Jeg er blevet skarpere på, hvordan jeg kan netværke, og hvordan jeg kan bruge sociale medier professionelt – og jeg har fået masser af nye redskaber til at gøre ting på en anden måde, end jeg plejer.

Og så glæder Morten Skovgaard sig til som faglig ambassadør at bringe det politiske niveau og praksis lidt tættere på hinanden – og måske udfordre omgivelserne lidt mere.

– Som familieplejekonsulent oplever jeg indimellem dilemmaer, som jeg nu føler mig bedre rustet til at håndtere. Jeg kender så at sige begge sider af bordet nu – og har derfor forståelse for såvel de politiske rammer som det faglige fokus, vi har i forbundet med hensyn til familieplejeområdet. Det kan være en stor fordel, når jeg fx møder plejefamilierne om nogle af de udfordringer, de oplever i hverdagen, lyder det fra Morten Skovgaard, som også har nærmet sig forbundets politiske arbejde i forbindelse med fagpolitisk uddannelse.

– Jeg sidder nu med i Kreds Nordjyllands arbejdsgruppe i projektet 'Arbejdsmiljø og faglighed går hånd i hånd' – og det arbejde giver rigtig god mening for mig. ■

VI KAN GODT FÅ POLITIKERNE I TALE

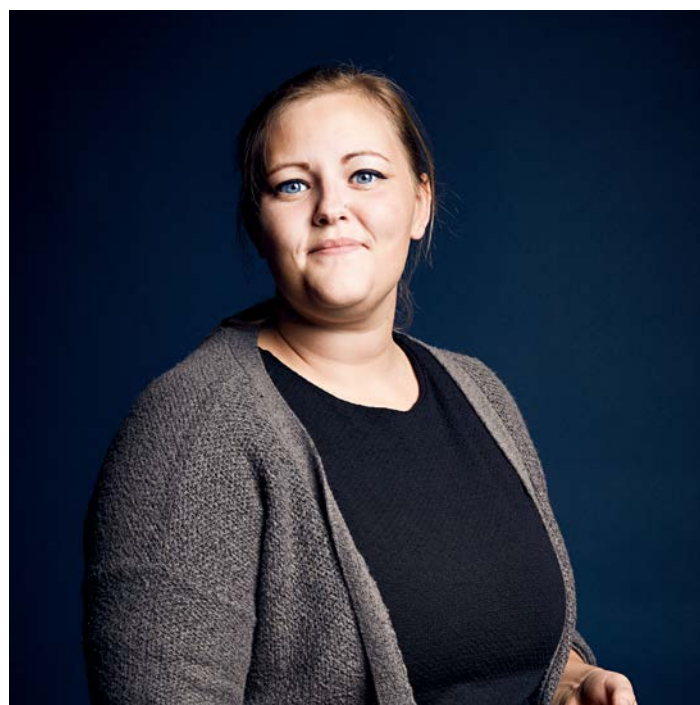
TINE BØRLUM

Jeg har altid brændt for det fagpolitiske arbejde. Jeg vil gerne både være en bedre medspiller for mine kolleger på arbejdspladsen og for Socialpædagogernes visioner – og jeg har set den her uddannelse som en måde at opkvalificere mig selv til det arbejde.'

Sådan siger Tine Børlum om baggrunden for at hoppe ombord i den fagpolitiske uddannelse. Samtalerne med de andre deltagere har givet indsigt i andres udfordringer og nye perspektiver på nogle af de problemer, hun selv kender fra sit felt.

– Men det vigtigste for mig er, at jeg har fået ideer til at formidle og er blevet bedre til at formulere mig og har fået nogle argumentationsredskaber, der gør, at jeg kan komme i dialog og få noget ud af modparten. Og så har det været godt at få bedre kendskab til det politiske landskab og lære noget om, hvornår man skal gøre hvad for at få mest indflydelse, siger Tine Børlum.

– Jeg vil primært bruge de nye redskaber på min arbejdsplads og vise mine kolleger, at det kan lade sig gøre at få politikerne i tale. Politikerne vil faktisk gerne vide noget om det, vi laver, men vi skal blive bedre til at italesætte det de rigtige steder. Der kan vi hjælpe kredsene med indspark fra arbejdspladserne – og hvem er bedre hverdags eksperter på vores område end os? ■

OK 2018

Så meget er din OK værd

For en gennemsnitlig socialpædagog er forskellen på at være dækket af en overenskomst eller ikke at være det næsten 90.000 kr. om året, viser ny beregning – og dertil kommer yderligere store gevinster for fx børnefamilier

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Nogle ting kan ikke gøres op i penge. Og nogle ting *skal* ikke gøres op i penge. Men der er også ting, der faktisk kan gøres op i penge, selvom det måske er sjældent, at der bliver sat kroner og øre på.

Tag fx overenskomsterne – rygraden i fagforeningsarbejdet og medlemskabet. De handler selvfølgelig også om andet end penge. Men det er faktisk muligt at opgøre den forskel, det gør, om man fx som socialpædagog er overenskomstdækket eller ej.

Og det er ikke småpenge.

Den generelle del af de rettigheder og aftaler, der følger af overenskomsten, er for alle, der er omfattet af den, nemlig næsten 90.000 kr. værd – eller mere præcist kan den opgøres til 88.862 kr. hvert år.

Det viser en ny beregning lavet af Socialpædagogerne, der sætter beløb på de forskellige elementer, overenskomsten består af. Beregningen viser med andre ord den konkrete økonomiske forskel på at være dækket af en overenskomst og ikke at være dækket.

Oveni kommer de dele af overenskomsten, der gælder i forskellige situationer og faser i arbejdslivet og fx giver ret til fuld løn under barsel og tryghed ved afskedigelse. Disse dele af OK-aftalerne er endnu flere tusinde kroner værd for de overenskomstdækkede, hvis eller når de aftalte rettigheder bliver aktuelle for dem (se opgørelsen i tabellen).

Næsten 90.000 kr.

Men hvordan kan man overhovedet gøre tingene op i kroner og øre på den måde?

Kort fortalt er beregningerne lavet ud fra den løn og de vilkår, der gælder for en socialpædagog i en basisstilling ansat på den gældende døgn-

overenskomst i kommunerne. Sådanne vilkår gælder for alle forbundets medlemmer på de døgndækkede områder i kommuner og regioner, og alt inklusive – dvs. nettoløn plus genetillæg, feriegodtgørelse og pensionsbidrag – er årsbruttolønnen for en socialpædagog på de vilkår på 425.065 kr.

De 88.862 kr. fremkommer ved at beregne værdien af fem rettigheder i overenskomsten: den arbejdsgiverbetalte pension, den særlige feriegodtgørelse, den 6. ferieuge, frihed juleaftensdag fra kl. 6, samt den betalte frokostpause (se beløbene for de enkelte elementer i grafikken).

Er man ikke dækket af en overenskomst, har man hverken ret til arbejdsgiverbetalt pension, ekstra feriegodtgørelse, ferie ud over fem uger, fredag juleaften fra kl. 6 og heller ikke til betalt frokostpause.

Jamen, vil mange nok sige, som socialpædagog arbejder man da for det allermeste i sin frokostpause – typisk ved at spise sammen med borgerne – og i det tilfælde er der heller ikke tale om betalt frokostpause. Lige præcis det tal, skal altså ses som det maksimale beløb, rettigheden er værd.

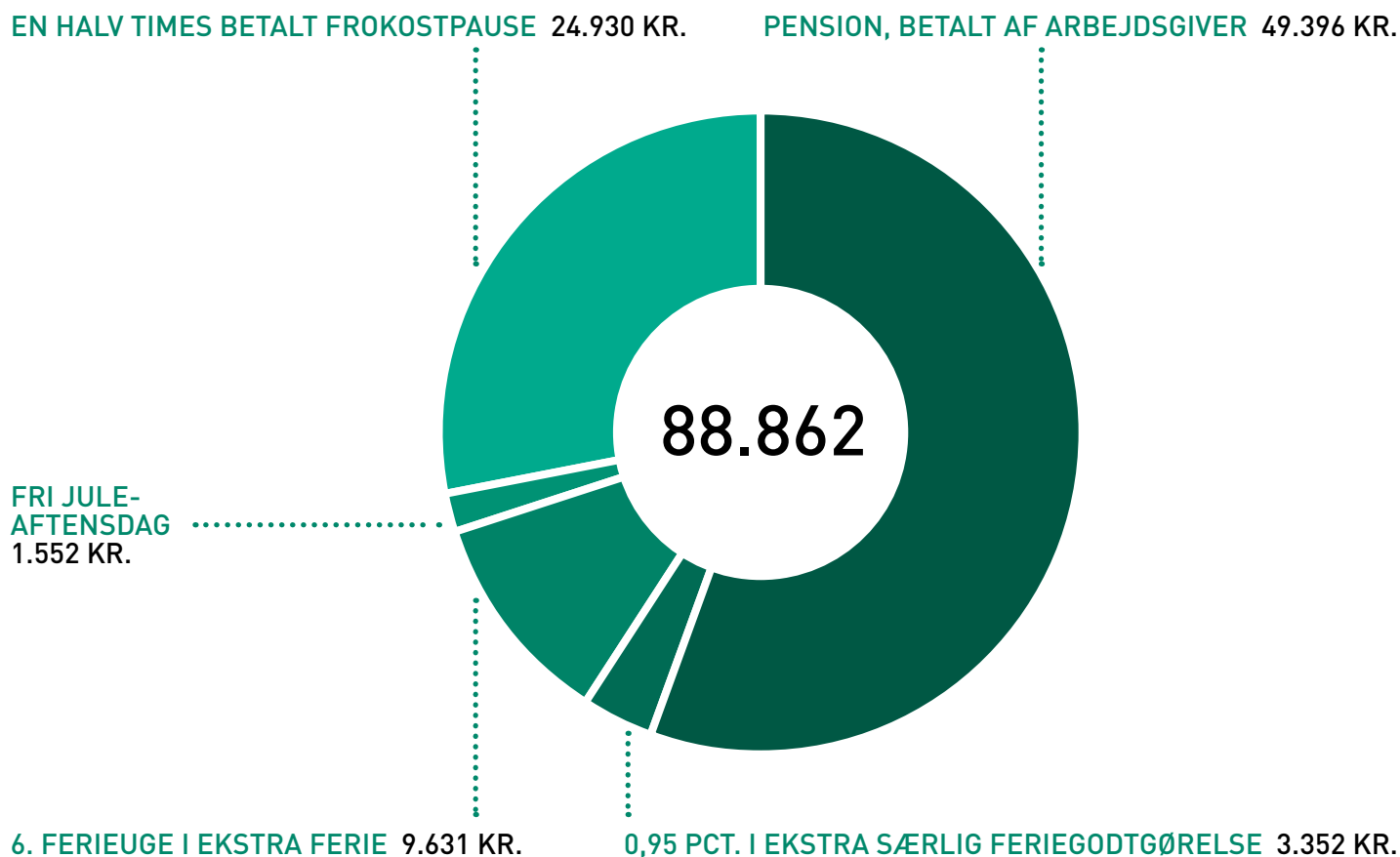
Flere store gevinster

Men ud over de generelle regler giver overenskomsterne en række økonomisk meget håndgribelige fordele for socialpædagoger i forskellige faser af livet. Tag fx børnefamilierne:

Overenskomsten sikrer ret til fuld løn ved barnets første og anden sygedag – det svarer til 3.741 kr. for hver to dage. Og den giver ret til to omsorgsdage for børn under syv år – og de er ligeledes 3.741 kr. værd. Skulle dit barn blive indlagt på hospitalet, har du yderligere fem dages frihed med løn – det svarer til 9.351 kr. Er man ikke dækket af en overenskomst, har man ingen af disse tre rettigheder.

Men den helt store gevinst for børnefamilierne i OK-aftalerne er sikringen af fuld løn i 34 uger under barsel. Her er ikke-overenskomstdækkede på barselsdagpenge, som er på 4.245 kr. om ugen, og i løbet af de 34 uger betyder det en økonomisk forskel på 133.597 kr.

I den anden ende af arbejdslivet sikrer aftalen om seniorer fem fridage til alle, der er fyldt 58 år. Den aftale kan opgøres til 9.351 kr. pr. år.

Og undervejs i arbejdslivet giver OK-aftalerne i kommuner og regioner også adgang til støtte til efter- og videreuddannelse via kompetencefonden. Det betyder mulighed for 25.000 kr. i tilskud, som kun kan fås, hvis man er dækket af overenskomsten.

Tryghed – også ved afskedigelse

Tryghed i ansættelsen er også noget, mange forbinder med overenskomsterne – og her sikrer socialpædagogernes overenskomst løn under sygdom, hvor ikke-dækkede får sygedagpenge. Det betyder en forskel i de OK-dækkedes favør på 1.021 kr. pr sygedag.

Dette skyldes, at socialpædagoger gennem overenskomsten er sikret samme rettigheder, som gælder for dem, der er ansat efter funktionærloven.

Og det er også denne sammenkobling, der sikrer, at man ved afskedigelse efter at have været ansat mindst otte år og syv måneder via overenskomsten er sikret ret til seks måneders fuld løn. Den ret har en værdi af 212.532 kr.

Derudover er der på det kommunale område etableret en tryghedsfond, der sikrer alle afskadede et beløb 10.000 kr. – igen en ret, der ikke gælder for ikke OK-dækkede. ■

Læs mere om OK 2018 på www.sl.dk/ok2018

ALLE DE ANDRE FORDELE

Overenskomsten sikrer alle dækkede disse rettigheder – hvis man kommer i den eller de situationer, hvor de er beregnet til at dække.

	Værdi i kr.
Børnefamilier	
Barns 1. og 2. sygedag (værdi af to dage)	3.741
To omsorgsdage pr. barn pr. år (værdi af to dage)	3.741
Fuld løn i 34 uger i barselsperioden	133.597
Barns hospitalsophold (fem dage pr. år)	9.351
Seniorer	Værdi i kr.
Fem fridage fra det fyldte 58. år	9.351
Andet (for alle)	Værdi i kr.
Tryghed: Løn under sygdom, ekstra pr. sygedag	1.021
Tryghed: Løn ved afsked, op til seks måneder	212.532
Hjælp fra tryghedspulje ved afsked	10.000
Kompetencefonden, uddannelsesstøtte pr. år	25.000

Frit valg må ikke gå ud over kollegerne

Det var især etableringen af en fritvalgsordning og kompetenceudviklingsfonden, der var til debat, da Socialpædagogerne Nordjylland holdt møde om overenskomstforhandlingerne i 2018

Af Malene Skov Jensen, nyhedsrum@sl.dk
Foto: Michael Bo Rasmussen / Baghuset

Selvom kollegerne vælger at bruge deres fritvalgsordning til at holde ekstra fri, så er opgaverne jo de samme. Derfor er sådan en ordning ikke særlig solidarisk, medmindre der følger vikartimer med

Thor Petersen,
hjemmevejleder

Socialpædagogernes krav til de offentligt ansatte socialpædagogers nye overenskomst i 2018 vil være medlemmernes krav. I Kreds Nordjylland var omkring 20 socialpædagoger derfor mødt frem for at give deres input til forbundsformand Benny Andersen, da debatoplægget til overenskomstforhandlingerne skulle diskuteres.

Selvom det går bedre med økonomien i Danmark lige nu, så er der stadig en stram styring af økonomien i regionerne og kommunerne, og derfor er det vigtigt, at Socialpædagogerne prioriterer hvilke krav, de vil stille til den kommende overenskomst, forklarede Benny Andersen. Han forventer, at den samlede værdi af overenskomstresultatet alt i alt vil være omkring 7 pct. over tre år.

– Der er jo ikke så mange begrænsninger i forhold til, hvad vi kan stille af krav til overenskomsten, men vi bliver nødt til at lave en prioritering, og derfor vil jeg gerne diskutere med jer, om vi skal satse på løn, pension, arbejdstid, kompetenceudvikling, arbejdsmiljø, medindflydelse eller medbestemmelse, sagde Benny Andersen indledningsvis på medlemsmødet.

Et solidarisk frit valg

De fremmødte kunne hurtigt blive enige om, at lønnen også i 2018 skal være et centralt emne for overenskomstforhandlingerne. Da Benny Andersen nævnte, at han også gerne ville have en diskussion om en eventuel etablering af en fritvalgsordning ligesom på det private område, gik debatten straks i gang.

– Selvom kollegerne vælger at bruge deres fritvalgsordning til at holde ekstra fri, så er opgaverne jo de samme. Derfor er sådan en ordning ikke særlig solidarisk, medmindre der følger vikartimer med, og arbejdspladsen kompenserer for det

manglende personale, sagde Thor Petersen, der er hjemmevejleder i Aalborg Kommune.

Fritvalgsordningen kan kort fortalt gå ud på, at medlemmerne som en del af overenskomsten bliver sikret, at deres arbejdsgivere løbende indbetaler fx 2 til 4 pct. af lønnen på en særlig fritvalgskonto. Hver enkelt medarbejder bestemmer så selv, om vedkommende vil bruge ordningen til løn, pension eller ekstra frihed.

– Måske kan vi gøre sådan, at vi aftaler, at vi kun kan bruge vores fritvalgsordning til løn eller pension, foreslog en af de fremmødte.

En anden anførte, at man jo har brug for noget forskelligt alt efter hvilken livsfase, man er i. Og at den ekstra frihed, som man kan få gennem en fritvalgsordning, måske netop kan være med til at sikre, at man kan holde til at blive på arbejdsmarkedet.

– Jeg synes, at der er nogle spændende perspektiver i fritvalgsordningen, som vil være med til at skabe noget arbejdsglæde, sagde Klaus Enevoldsen, socialpædagog i Mariagerfjord Kommune.

Alliance om ligeløn

Da der ved de seneste overenskomstforhandlinger var et tilsvarende debatmøde i Kreds Nordjylland, blev ligeløn diskuteret – og problematikken med, at man i et typisk kvindefag som socialpædagogernes får mindre i løn end typiske mandefag, blev rejst. Dengang foreslog en af mødedeltagerne, at man i højere grad skulle dyrke de gode alliancer med andre typiske kvindefag, så man i samlet flok kunne få et løft til kvindefagernes løn. Sådan en alliance kunne Benny Andersen nu fortælle om:

– Det er meget svært gennem overenskomstforhandlingerne at få en fælles løsning, fordi det vil betyde, at nogle lønmodtagergrupper må takke nej til lønstigninger for at få kvindefagene løftet. Derfor har vi sammen med DSR, BUPL og FOA nu lavet en fælles henvendelse til Folketinget. For hvis der for alvor skal gøres noget ved det her problem, har vi brug for en central pulje penge, som er finansieret af Folketinget, sagde Benny Andersen.

En af de fremmødte mente, at det nok var på sin plads, hvis Socialpædagogerne startede med at gøre noget ved de uligheder, der er i lønnen på deres eget område:

– Når vi forhandler løn lokalt, kan vi jo se, at mænd får 600-1.200 kr. mere om måneden for det

samme arbejde. Derfor synes jeg godt, at man ude lokalt kunne have en klar holdning eller formulere en lønpolitik, hvor man tager stilling til, hvad de lokale lønmidler bliver givet til, lød det.

Husk fremtidens pensionister

For nogle socialpædagoger er det lidt af et dilemma, hvorvidt man skal kræve en højere pension ved de kommende overenskomstforhandlinger. Der kan nemlig opstå et problem i spillet mellem den arbejdsgiverbetalte pension og folkepensionen.

– Spørgsmålet er, om vi skal gå efter en højere pension, og om det overhovedet kan betale sig, hvis vi til gengæld mister nogle af pensionstillæggene, som staten udbetaler, sagde Benny Andersen.

Nogle af mødedeltagerne mente, at en fritvalgsordning jo netop kunne være en løsning på det dilemma, for så kan hver enkelt bygge sin egen overenskomst og fx bestemme sig for at få mere i løn frem for pension.

– Men jeg synes også, at vi skal huske solidariteten i det her tilfælde. Jeg kan godt blive bekymret for de unge socialpædagoger, hvis vi ikke prioriterer en større pensionsprocent. Når dem, der er unge i dag, engang skal gå på pension, er det ikke sikkert, at de vil have andet end deres egen pensionsopsparring, så det er vigtigt, at de får sparet så meget op som muligt, sagde Peter Kristensen, formand for Socialpædagogerne i Nordjylland.

Debat om kompetencefonden

Det sidste tema, som Benny Andersen gerne ville diskutere med de fremmødte socialpædagoger

var, hvad der har betydning for, at man har en attraktiv arbejdsplads.

– Vi ved fra alle undersøgelser, at det, som betyder noget for jer, er, at I har nogle rammer, som gør, at I lykkes. Det er vigtigt for jer, at I har et godt arbejdsmiljø og arbejdsglæde, så jeg vil også gerne diskutere med jer, hvad der er med til at skabe attraktive arbejdspladser – er det arbejdsmiljøet, medindflydelse eller kompetenceudvikling, spurgte Benny Andersen.

Debatten kom hurtigt til at handle om Kompetencefonden, som man ikke er helt begejstret for i den nordjyske kreds. Med aftalen er det muligt for bl.a. socialpædagoger at søge op til 25.000 kr. pr. år til kompetenceudvikling.

– Problemet ved den fond er bl.a., at vi nu betaler for en kompetenceudvikling over overenskomsten, som arbejdsgiverne burde betale, sagde en af mødedeltagerne.

Flere kunne dog se gode perspektiver i kompetencefonden – især hvis kriterierne for, hvad man kan få støtte til af uddannelse, bliver udvidet. I dag kan man få støtte til uddannelser på diplom-, master- og kandidatniveau inden for det socialpædagogiske område. Og uddannelserne skal være udbudt i offentlig regi.

– Kriterierne for at få støtte gennem Kompetencefonden er for snævre. Vi vil også have mulighed for at få støtte til nogle mere fagspecifikke kurser, ligesom det også skal være muligt at få kompetenceudvikling hos private udbydere, sagde en af de nordjyske socialpædagoger. ■

Læs mere på www.sl.dk/ok2018

VALG Man kan stille alle mulige krav til en OK-forhandling – men man er nødt til foretage nogle valg og prioritere, var budskabet fra forbundsformand Benny Andersen til de nordjyske OK-debattører. Og netop fritvalgsordninger var et af de emner, der vakte debat.

HJEMLØSE

Giv dem en pause fra regler og krav

Lad os frede hjemløse for alle de regler, der hindrer, at de kan få støtte til at få sammenhæng i deres liv. Sådan lyder et forslag fra Socialpædagogerne. Idéen blev taget godt imod på en hjemløsekonference, forbundet var medarrangør af

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Hanne Loop

Det nytter ikke noget at finde en god og egnet toværelseslejlighed til Tommy, hvis ingen støtter ham i at finde ud af, hvad dagen skal gå med, og hvordan man hælder mening ind i et nyt liv uden fællesskabet fra gaden

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Hjemløse borgere skal ikke holde styr på 22 forskellige sagsbehandlere. De skal ikke bruge alle deres ressourcer på at leve op til alverdens regler og krav om fx at møde op i jobcentret på et bestemt tidspunkt eller opfylde krav om digital dokumentation og kommunikation. I stedet bør man helt frede hjemløse for de mange regler, der spænder ben for, at de faktisk kan komme ud i en bolig, få penge, finde beskæftigelse og få den rette støtte til at få styr på tilværelsen.

På en hjemløsekonference på Christiansborg fredag den 18. august luftede Socialpædagogernes formand Benny Andersen for første gang tanken om et såkaldt regel-helle for udsatte hjemløse i en periode på op til to år.

– Nogle af de mest udsatte mennesker modtager ikke de ydelser, de egentlig er berettiget til, fordi de ikke kan begå sig i systemerne. Når fx en hjemløs ikke formår at møde op på en bestemt adresse på et bestemt tidspunkt og dermed ikke lever op til jobcentrets regler – så bliver kontanthjælpen stoppet. De bliver simpelthen opgivet, når de selv opgiver. Og det er svigt. Derfor foreslår vi, at vi giver hjemløse en pause fra regler og krav, lød det bl.a. fra Benny Andersen.

Bred opbakning til forslaget

Forslaget om at indføre et regel-helle for hjemløse fik opbakning fra flere af deltagerne på konferencen.

– Som hjemløs skal man ikke risikere at skulle møde 22 forskellige sagsbehandlere og gå ind

ad 22 forskellige døre. Der er et stort behov for at få anskueliggjort, hvordan sagsbehandlingen forløber på det her område, for kompleksiteten er enorm, og alt for meget viden går tabt undervejs, lød det fra socialordfører Orla Østerby (K).

Han var initiativtager til hjemløsekonferencen, som Det Konservative Folkeparti havde arrangeret i samarbejde med Blå Kors og Socialpædagogerne.

Også fra Enhedslistens socialordfører, Pernille Skipper, var der opbakning til at se på, om ikke man skulle rydde lidt op i de regler, man møder som hjemløs borger.

– Vi blander social- og beskæftigelsespolitik for meget sammen, hvor vi møder den hjemløse med mistillid og en 'det skal betale sig at arbejde'-tilgang i stedet for at tage afsæt i de udfordringer, den enkelte har. Derfor synes jeg godt om forslaget om et regel-helle, hvor man så at sige giver sagsbehandleren en nødbremse til at stoppe det store system, der bare kører derudad – og i stedet fokuserer på det, der er bedst for den enkelte hjemløse.

Nyt udspil fra Socialpædagogerne

Ideen om et regel-helle for hjemløse indgår i et overordnet udspil til en hjemløsepolitik, som Socialpædagogerne netop har vedtaget for at spille konstruktivt ind til bl.a. regeringens kommende handlingsplan på hjemløseområdet (se boks).

Andre fokusområder, som Benny Andersen præsenterede på konferencen, er, at forsorgshjem og herberger skal styrkes, at ungdomshjemløshed skal bekæmpes ved at sikre målrettede tilbud til det stigende antal unge hjemløse – og endelig at Housing First-metoden skal udbredes.

En metode, som socialminister Mai Mercado (K) gav fine ord med på vejen, da hun var på talerstolen.

– Kernen i Housing First-tilgangen er, at man kombinerer bolig med en helhedsorienteret indsats. For det er vigtigt, at det aldrig bliver housing only – tag over hovedet skal gå hånd i hånd med en specialiseret indsats, hvor man også tager højde for de mange andre udfordringer, hjemløse ofte har som fx misbrug, psykiske lidelser og manglende netværk, lød det fra ministeren.

Og det er netop kernen i, hvordan Housing First bør udbredes, kvitterede Benny Andersen:

– Det nytter ikke noget at finde en god og egnet toværelses lejlighed til Tommy, hvis ingen støtter ham i at finde ud af, hvad dagen skal gå med, og hvordan man hælder mening ind i et nyt liv uden fællesskabet fra gaden. Det er ikke kun tag over hovedet men også den sociale indsats, der bringer mennesker ud af hjemløshed.

Bedre sammenhæng i indsatserne

På konferencen var der oplæg fra bl.a. SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Blå Kors Danmark, KL, Projekt Udenfor og Gadejuristen Nanna Godtfredsen, og her kom flere ind på behovet for at sikre bedre sammenhæng i indsatserne.

– Det er så fragmenteret, det, der bliver gjort over for hjemløse, og der er alt for lidt sammenhæng. Som hjemløs har man så mange døre, man skal prøve at ramme – og så mange regler og paragraffer at finde rundt i. Men vi skal have færre regler og sanktioner og langt mere involvering af dem, det hele handler om, lød det fra Nanna Godtfredsen.

Også SF's socialordfører Trine Torp talte for at skabe bedre sammenhæng i indsatserne.

– Hvis man laver et landskab over hvor mange professionelle, en hjemløs er i kontakt med, bliver man dybt chokeret. Det må vi kunne organisere meget bedre, så man fx som ung hjemløs får én tovholder og tilknyttes én enhed. Det handler om at skabe et værdigt liv for hjemløse – og her er vi nødt til at fokusere langt mere på, hvad udsatte borgere selv har af behov, og hvad der motiverer dem.

Fra Benny Andersen lød opfordringen også, at der sikres bedre overgange:

– Når fx medarbejdere på forsorgshjem arbejder med hjemløse, vil det jo give rigtig god mening, at de også følger vedkommende videre i udslusningsbolig og senere i egen bolig. Der skal hele tiden sikres sammenhæng i indsatserne. Den hjemløse, vi holder i hånden, bør vi aldrig slippe, før vi ved, at en anden hånd tager over. ■

ÉN INDGANG 'Som hjemløs skal man ikke risikere at skulle møde 22 forskellige sagsbehandlere og gå ind ad 22 forskellige døre', sagde socialordfører Orla Østerby (K) på hjemløsekonferencen.

Socialpædagogernes udspil til en hjemløsepolitik

Med et nyt udspil ønsker Socialpædagerne at sætte fokus på fire centrale områder:

- 1. Udbred Housing First:** Socialpædagerne anbefaler bl.a., at Housing First-indsatserne sikres det rette faglige indhold med fokus på forebyggelse, borgerinddragelse og socialpædagogisk faglighed.
- 2. Ungdomshjemløshed:** Socialpædagerne anbefaler bl.a., at alle tidligere anbragte, unge med psykiatriske lidelser og unge i risiko for hjemløshed skal have krav på et fagligt kvalificeret efterværn – samt at kommunerne bør etablere akutpladser/ungeherberger.
- 3. Herberger og forsorgshjem:** Socialpædagerne anbefaler bl.a., at landets forsorgshjem og herberger styrkes, samt at der bør udvikles og afprøves lokale resourcecenter-modeller, hvor forsorgshjemindsats og Housing First-tilgange samtænkes.
- 4. Regel-helle eller standby-ordning for hjemløse:** Her anbefaler Socialpædagerne bl.a., at der indføres større fleksibilitet i beskæftigelsesindsatsen, så udsatte borgere i en periode på op til to år kan få et såkaldt regel-helle koblet med intensiv socialpædagogisk støtte i perioden.

LØN

En times merarbejde giver det samme som en almindelig løntime, mens en times overarbejde giver halvanden times løn. Så der kan være mange penge at hente

Gitte Rahbek, faglig sagsbehandler, Kreds Midt- og Vestjylland

Tjek af lønsedler udløste 250.000 kr.

På en enkelt arbejdsplads har seks medlemmer af Socialpædagogerne fået udbetalt 34.000 kr. hver plus feriepenge og pension efter en gennemgang af deres lønsedler

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Det kan betale sig at undre sig over det, der står på lønsedlen. Det har en gruppe socialpædagoger på en arbejdsplads i Midtjylland erfaret, efter at deres tillidsrepræsentant blev opmærksom på en fejl på lønsedlerne. Nærmere undersøgelser afslørede, at hver medarbejder var gået glip af mange tusinde kroner i løn over en årrække.

Helt konkret havde hver medarbejder krav på at få udbetalt 34.000 kr. Derudover skulle de have feriepenge og pension. I alt løb det op i cirka 250.000 kr. fordelt på hele medarbejdergruppen.

Kan virke uoverskueligt

Fra Socialpædagogernes Kreds Midt- og Vestjylland lyder der stor ros til den tillidsrepræsentant, som er årsag til, at kollegerne har fået råd til lidt større is denne sommer.

– Jeg synes, at det er dejligt, når der er nogle tillidsrepræsentanter, der forstår at tjekke lønsedler. Nogle får det ikke gjort, fordi det kan virke svært eller uoverskueligt. Men vi ser jo, at der kan være store gevinster ved at gøre det, siger Gitte Rahbek, faglig sagsbehandler i Socialpædagogerne Midt- og Vestjylland.

I løbet af uddannelsen til tillidsrepræsentant får man et kursus i at tjekke lønsedler. Desuden bliver der jævnligt holdt møder for tillidsrepræsentanter og øvrige medlemmer i kredsen, hvor man bliver rustet til at læse og forstå sin lønseddel.

Stod stand by døgnet rundt

I den aktuelle sag var det et tillæg på 700 kr., som tillidsrepræsentanten ikke kunne få til at hænge sammen. Ifølge Gitte Rahbek viste det sig, at tillægget stammede fra en lokalaf-tale tilbage fra 2006. Beløbet skulle dække over, at medarbejderne hver sjette uge skulle stå til rådighed for arbejdspladsen døgnet rundt. I en hel uge måtte de ikke være længere end en time væk fra arbejdspladsen.

Men ifølge Gitte Rahbek er det et klart brud på arbejdstidsaftalen for socialpædagoger.

– De 700 kr. havde ingen værdi i forhold til, at de ingen frihed havde. De kunne jo ikke tage til svigermors fødselsdag og

drikke tre glas vin for hvad nu, hvis de blev kaldt på arbejde, siger Gitte Rahbek.

Ud over de penge, de pågældende medlemmer nu har fået udbetalt, har Socialpædagogerne forhandlet en ny lokalaf-tale på plads med nye tillæg og vilkår.

Større fokus på løntjek

Gitte Rahbek oplever, at der er kommet et større fokus på lønsedler blandt medlemmer og tillidsrepræsentanter efter kampagnen 'Er du OK' fra hovedorganisationerne LO og FTF i efteråret sidste år. Den gjorde opmærksom på, at det er vigtigt at tjekke lønsedlen. En undersøgelse i forbindelse med kampagnen viste, at lidt over halvdelen af de adspurgte havde fundet fejl på deres lønsedler.

To typiske fejl

Det er især to typer fejl, der er værd at holde øje med, lyder rådet fra Gitte Rahbek:

Den første fejl omhandler det stigende antal socialpædagoger, som er ansat på deltid.

Fejlen sker, når du som deltidsansat fx har en 25-timers kontrakt, men har haft fem timers overarbejde på en uge. Her oplever Gitte Rahbek, at arbejdsgiverne registrerer alle timerne som merarbejde i stedet for at skele til, om nogle eller alle timer er overarbejde.

Det skyldes, at du endnu ikke er kommet op på fuld tid – altså 37 timer på en uge.

Men det er en fejl, som går ud over medarbejderne. Du får nemlig udbetalt væsentligt mindre, når det registreres som merarbejde og ikke overarbejde.

– En times merarbejde giver det samme som en almindelig løntime, mens en times overarbejde giver halvanden times løn. Så der kan være mange penge at hente, siger Gitte Rahbek.

På lønsedlen vil timerne for merarbejde ofte stå som EX, mens overarbejde kodes OA.

For lidt løn under ferie

Den anden fejl sker i aflønning under ferie.

Du har ret til fuld løn i den periode, du har ferie. Men arbejdsgiverne registrerer ofte timerne som dagarbejde, selvom du måske plejer at få tillæg for at arbejde på skæve tidspunkter.

– Jeg ser ofte, at folk mister de tillæg, de har på en almindelig arbejdsuge, når de holder ferie. Men de har ret til de tillæg. Man kan selv se på lønsedlen, om det beløb, der står under ferieugen, afspejler det beløb, man normalt tjener på en uge, siger Gitte Rahbek. ■

Du er velkommen til at tage kontakt til din lokale kreds, hvis du er usikker på, om du lønnes korrekt. Læs mere på www.sl.dk/lon

PENSIONSORDNING

Heino fik 100.000 i erstatning fra PKA

Heino Qvist fik et økonomisk plaster på såret, da han blev ramt af en kronisk nyresygdom. Som en del af pensionsordningen udbetaler PKA erstatning ved kritisk sygdom

Af Malene Dreyer, mad@sl.dk

Den 44-årige socialpædagog Heino Quist tæller med i statistikken over de 700 danskere, som årligt rammes af nyresvigt. En sygdom, som betød, at han sidste efterår gennemgik en nyretransplantation.

– Min nyresygdom gjorde, at jeg blev dårligere og dårligere, og til sidst stod jeg overfor at skulle i dialyse. Det undgik jeg heldigvis, da jeg blev transplanteret, inden det kom der til. Operationen gik godt og jeg lever i dag med en ny nyre, fortæller Heino Quist.

Takket være transplantationen er Heino i dag i arbejde igen efter 3,5 måneders sygemelding. Dog ikke på helt samme kraft, som før han blev syg, da immunforsvaret er lavt og medicinen, som han skal tage resten af sit liv, giver bivirkninger.

– Kroppen er ikke helt, som den var før. Jeg er stadig meget træt, så jeg kan ikke helt det samme. Men jeg kan passe mit arbejde igen med forbehold for fysisk krævende arbejde, og det er jeg rigtig glad for, siger Heino.

En buffer i banken

I forbindelse med sygdommen har Heino fået udbetalt ca. 100.000 kr. skattefrit fra PKA. Hans sygdom står nemlig på listen over de kritiske sygdomme, som berettiger til en erstatning fra pensionselskabet. Pengene kan ikke gøre Heino rask igen, men de er gode af have, når fremtiden med en kronisk sygdom er uvis.

– Jeg har investeret pengene. Jeg bliver nødt til at tænke

på fremtiden. Jeg ved jo ikke, hvordan mit liv vil udvikle sig med den nye nyre, og hvad der sker arbejdsmæssigt. Hvis jeg nu

skal gå tidligere fra på arbejdsmarkedet er det godt at have lidt at trække på økonomisk, siger Heino. ■

Pensionsordning dækker ved sygdom

Alle, der arbejder på Socialpædagogernes overenskomst, har pensionsordning hos PKA. Som led i ordningen er man som medlem dækket i tilfælde af visse alvorlige sygdomme, som fx kræft eller blodprop i hjertet. Listen over de sygdomme, som forsikringen dækker, justeres løbende.

Kan få penge to gange

Som noget nyt kan man nu få ubetalt penge fra forsikringen to gange, fx hvis man får to forskellige kræftsygdomme, der ikke har relation til hinanden. Du kan se listen og læse mere om betingelserne hos PKA

Sådan søger du

Får du stillet diagnosen på en kritisk sygdom, modtager du automatisk brev fra Sundhedsstyrelsen, der anbefaler dig at kontakte dit pensionselskab. Men du skal selv søge om beløbet hos PKA. Det gør du ved at logge på din personlige profil på pka.dk

Netværket for domfældte afholder afslutningskonference

Den 10. oktober 2017 på Østruplund, Klintebjergvej 75, Otterup

Vores tolkninger af andres adfærd – og risikoen for forråelse v. Dorte Birkmose

På trods af vores gode intentioner kan vi risikere at krænke eller ydmyge borgere og pårørende. Eller vi kan være vidne til andres krænkelser af mennesker, der har behov for hjælp. Hvis vi skal kunne gøre noget ved risikoen for forråelse, kræver det, at vi tør se det og tale om det. Der vil også blive fortalt om Faglige Selskaber.

Tilmeldingsfrist: 29. september 2017

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

DOKUMENTATION

Masser af dilemmaer – og muligheder

Et nødvendigt onde eller en vej til faglig udvikling? Fagligt Selskab sætter fornyet fokus på arbejdet med dokumentation

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Dokumentation er en alvorlig sag. Sådan lød en overskrift på en kronik her i bladet for nylig, og debatten om dokumentation har fyldt rigtig meget i de senere år. Nu sætter Socialpædagogernes Faglige Selskab om voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser i boenheder ny fokus på debatten.

Det sker med faglige artikler, en pjece med en oversigt over litteratur og forskning om dokumentation og med et oplæg til at tage debatten ude på arbejdspladserne.

Desuden er der produceret en lille film, der introducerer temaet – den kan ses på selskabets facebookside.

Den ene af de to artikler hedder 'Dokumentationens spændingsfelt' og er skrevet af Marlene Birgitte Nielsen, der er socialpædagog og medlem af koordinationsgruppen i det faglige selskab. Hun skriver med afsæt i sit masterprojekt og stiller indledningsvist 10.000 kroner-spørgsmålet: Er dokumentation et nødvendigt onde eller en mulighed for udvikling af praksis?

Det handler på den ene side om den dokumentation, der føles meningsfuld i den daglige praksis, og så på den anden side den dokumentation, man kun laver, fordi andre ønsker det. Og det spændingsfelt bliver tydeligt, skriver forfatteren, af bl.a. tre grunde: For det første er dokumentation af resultater ikke lig med pædagogisk kompetence. For det andet tager pædagogik og relationsarbejde tid. Og for det tredje er pædagogisk arbejde komplekst og kan ikke altid måles.

Marlene Birgitte Nielsen peger på, at en narrativ dokumentationspraksis kan give god

mening, fordi fokus ligger på de pædagogiske processer, og dokumentationen derfor 'kan bruges til at kvalificere og udvikle det pædagogiske arbejde'.

Dilemmaer på stribe

Den anden af de to artikler, 'Dilemmaer i dokumentation af socialpædagogisk praksis', er skrevet af Jonas Sprogø, konsulent i Bedre Praksis, og Morten Velsing Nielsen, adjunkt på Professionshøjskolen Absalon. Deres afsæt er et aktuelt forsknings- og udviklingsprojekt, som forskere fra Absalon og Bedre Praksis udfører i samarbejde med Region Sjællands Socialafdeling. Projektet har identificeret en række dilemmaer, og artiklen behandler tre af dem:

Kvalitetsdilemmaet, der ganske enkelt opstår, fordi der i den socialpædagogiske praksis er uenighed om begrebet kvalitet. Relevansdilemmaet handler om problemet med på en relevant måde at beskrive den daglige omsorg, nærhed og det pædagogiske arbejde, der kun vanskeligt

lader sig dokumentere, men er meget vigtigt for fx borgeren selv. Og værdidilemmaet, der handler om 'magtforholdet' mellem dokumentationsarbejdet på den ene side og det, der opfattes som det rigtige pædagogiske arbejde, på den anden.

Forfatterne opfordrer til at tage debatten om dilemmaerne – ikke for at finde et bestemt svar, men fordi de er en anledning tale om den socialpædagogiske praksis og på den måde kan være med til at sikre faglig udvikling og kvalitet.

Og netop dét lægger det faglige selskab op til med en række spørgsmål, der sammen med artiklerne kan bruges til at kickstarte debatten ude på arbejdspladserne. ■

Artiklerne, pjecen og debatoplægget er samlet på det faglige selskabs hjemmeside på faglige-selskaber.sl.dk/boenheder – herfra kan du også klikke videre og blive medlem af selskabets facebookgruppe, hvor du kan dele viden og udveksle synspunkter med kolleger på dit arbejdsfelt

Afslutningskonference i netværket for kommunale fritidstilbud

Den 23. november 2017 i Mødecenter Odense

Stress og personlighed – grænselandet mellem sårbarhed og robusthed

v. Thomas Milsted, der i mere end et årti har været en af landets mest benyttede foredragsholdere inden for områderne stress, trivsel og arbejdsglæde. Der vil også blive fortalt om Faglige Selskaber.

Tilmeldingsfrist: 20. oktober 2017

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

ARBEJDSMARKED

Man får altså ikke kronisk syge og mennesker med handicap i arbejde ved at skære i ydelserne. Vi skal have det enkelte menneske tilbage i centrum af de løsninger, der skal skabes

Benny Andersen, formand, Socialpædagerne

Førtidspensionsreform skal under lup

Efter hård kritik fra bl.a. en bred alliance af 41 fagforbund vil partierne bag førtidspensionsreformen evaluere reglerne nu – de gældende regler er også på kanten af uanstændighed, mener Socialpædagerne

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Det skal være slut med meningsløse arbejdsprøvninger og årelange ressourceforløb uden perspektiv. Og det skal være slut med mistænkeliggørelsen af udsatte borgere.

Det var budskabet fra en usædvanlig bred alliance af 41 fagforbund, der midt i august fremlagde seks konkrete forslag til at ændre i reglerne for førtidspension og fleksjob.

Og to dage efter besluttede forligskredsen så på et hastende indkaldt møde at fremrykke den evaluering af reglerne for førtidspension og fleksjob, der ellers først skulle være lavet i 2018.

Socialpædagerne var et af de 41 forbund, og forbundsformand Benny Andersen pegede på, at det er afgørende at få ændret reglerne, så de mest udsatte borgere ikke skal trækkes gennem fx et langstrakt ressourceforløb, hvis udsigterne til at være på arbejdsmarkedet er begrænset til kun nogle få timer om ugen.

– I alt for mange tilfælde tvinges syge mennesker ud i meningsløse afklaringsforløb. Og mennesker med nedsat arbejdsevne mødes alt for ofte med mistillid, når de skal i fleksjob eller søger førtidspension. Det er på kanten af uanstændighed – og det skal vi lave om på, siger Benny Andersen.

Han peger på, at det er på tide at rette fokus mod den indsats og det tilbud, der gavner borgere, og holde op med at tænke i regler og sanktioner:

– Det er uværdigt og direkte ødelæggende, og man får altså ikke kronisk syge og mennesker med handicap i arbejde ved at skære i ydelserne. Vi skal have det enkelte menneske tilbage i centrum af de løsninger, der skal skabes, siger Socialpædagerne formand.

For meget vilkårlighed

Det er de tre regeringspartier samt R, S og SF, der står bag reformen, og det er især faldet partierne for brystet, at der er meget store forskelle på, hvordan kommunerne fortolker reglerne. I realiteten kan postnummeret være afgørende for ens muligheder for fx at få tilkendt førtidspension, ligesom der har været mange tilfælde med borgere, der er blevet trukket igennem lange afklarings- og ressourceforløb.

– Det har været et utilfredsstillende forløb, for det har aldrig været intentionen, sagde De Radikales Sofie Carsten Nielsen til Dagbladet Information oven på beslutningen om at fremrykke evalueringen.

Og både SF og Enhedslisten mener, at der er behov for at gribe ind og ændre lovgivningen med det samme:

– Vi er nødt til at sende et klart signal til landets syge borgere og kommunerne om, at vi politikere i Folketinget træder i karakter, sagde SF's Karsten Hønge efter fremrykkelsen.

Grænser og rettigheder

Forslagene fra de 41 forbund, der rækker lige fra Dansk Magisterforbund til 3F, og som til sammen repræsenterer mere end en million lønmodtagere, skal bl.a. sikre borgeren retskrav på selv at have indflydelse

på hvilken ordning, hun eller han skal på: Hvis arbejdsevnen er vurderet til at være syv timer eller mindre pr. uge, skal borgeren selv kunne vælge mellem at komme i et ressourceforløb, i et fleksjob eller på førtidspension.

Samtidig vil forbundene have sat en grænse på fem år som den samlede maksimale periode for en borgers ressourceforløb, ligesom ressourceydelsen skal sættes op, så den kommer til at svare til sygedagpengeniveau. Og forbundene foreslår også, at løn og arbejdsvilkår for fleksjobbere skal fastsættes i samarbejde med den relevante faglige organisation på området. ■

Seks forslag fra 41 forbund

De 41 fagforbund har seks konkrete forslag til forbedring af bestemmelserne om fleksjob og førtidspension:

1. Hvis arbejdsevnen er på syv timer eller derunder, skal borgeren selv kunne vælge mellem ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Dette skal være et retskrav.
2. Ressourceforløb må maksimalt være på samlet fem år. Hvis kommunen ikke i den periode har kunnet afklare borgeren, skal borgeren have retskrav på at kunne vælge mellem revalidering, fleksjob, ressourceforløb eller førtidspension.
3. Borgeren skal selv kunne søge om ressourceforløb – og dermed også have adgang til at kunne klage over ressourceforløb.
4. Adgangen til fastholdelses-fleksjob skal lettes – bl.a. ved at afskaffe kravet om 12 måneders forudgående ansættelse.
5. Ressourceforløbsydelsen skal hæves til at være på niveau med sygedagpenge.
6. Ved ansættelse i fleksjob skal løn og arbejdsvilkår fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer.

MEDLEMSFORDELE

Gratis forsikring til nyuddannede

Dimittender kan få et års gratis indboforsikring hos Alka. Den dækker også, hvis man bliver udsat for identitetstyveri på nettet

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Er du nyuddannet – eller er du i gang med studiet og er begyndt at overveje tiden efter den sidste aflevering? Så er du en af dem, der kan få gavn af et nyt tilbud til studerende og dimittender, der er medlemmer af Socialpædagogerne.

Forsikringselskabet Alka tilbyder nemlig et års gratis

indboforsikring til nyuddannede. Det kræver blot, at man bliver ved med at være medlem af forbundet – og at du slår til senest tre måneder fra din dimittenddato.

Forsikringen er blevet kåret som 'Bedst i test' af Magasinet Tænk Penge og dækker alt indbo – også cykel, mobil og computer. Man skal ikke beregne og opgive værdien af sit samlede indbo, som man ellers skal i andre forsikringselskaber. Forsikringen er det, der kaldes sumløs.

Modsat mange andre forsikringer dækker den forsikring, Alka tilbyder her, også pludselige og uventede skader. Det kan fx være, at man snubler i et gulvtæppe og taber sine briller, så de går i stykker.

Forsikringen tager også højde for noget, som flere og flere desværre oplever, nemlig identitetstyveri på nettet. Det betyder, at man er dækket, hvis kriminelle bruger ens identitet til at oprette kreditkort, ansøge om lån eller købe varer i ens navn.

Endelig inkluderer forsikringen tillige en ansvarsforsikring, der dækker, hvis man forvolder skade på andre eller på andres ting.

Indtil man fylder 21 år, er man dækket af sine forældres indboforsikring – også hvis man er flyttet hjemmefra. Det gælder dog ikke, hvis man bor sammen med andre. Så skal man have sin egen forsikring.

Har man allerede en indboforsikring, kan man alligevel få

noget ud af Alkas tilbud i form af et gavekort på 1.000 kr., som kan bruges i selskabets gavekortshop.

Alka ejes af en række danske og svenske organisationer og virksomheder, der alle har tilknytning til fagbevægelsen, samt af selskabets ca. 500 medarbejdere.

Det er også Alka, der står bag den lønforsikring, som medlemmerne af Socialpædagogerne er omfattet af, og som betyder, at man som ledig kan få suppleret dagpengene i de første seks måneders ledighed, så man får 80 pct. af sin hidtidige løn. ■

Få gratis forsikring og læs mere på www.alka.dk/tillykkesl

NYE VEJE

På college for psykisk sårbare

På nyt college underviser frivillige, som selv har oplevet at få en psykiatrisk diagnose, andre med psykisk sygdom

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

I disse uger går de første kurser i gang på 'Recovery College Vejle' – et college for psykisk sårbare. Her tilbydes kursisterne kurser, workshops og temadage, der tager afsæt i ønsker fra borgerne i socialpsykiatrien i Vejle Kommune.

Underviserne er en kombination af professionelle inden for socialpsykiatrien og frivillige med brugerbaggrund. Og ifølge uddannelsesleder Lisbeth Harkes Andreassen giver det rigtig god mening at inddrage undervisere, der selv har oplevet at få en psykiatrisk diagnose.

– At tale med et menneske, der kender til problemerne selv, men som er blevet rask eller har lært at mestre sin sygdom, gør en forskel for en person med psykisk sygdom, som mødet med professionelle i behandlingssystemet ikke kan, siger hun.

Blandt efterårets kurser på det nye college er: 'Livshisto-

riefortællinger', hvor psykisk sårbare fortæller om erfaringer, oplevelser og vendepunkter. 'En god nats søvn', hvor man lærer om søvnens betydning for fysisk og psykisk velvære. 'Inderst inde', hvor kursisterne får nye redskaber til at forstå psykiske og følelsesmæssige udfordringer samt 'Samtaler om livet', som er samtalegrupper.

Vil sætte en ny retning

Det nye college bygger bl.a. på erfaringer fra et treårigt mentorprojekt, 'peer-to-peer', hvor psykisk sårbare har støttet hinanden. Projektet, der var et samarbejde mellem Vejle Kom-

munes socialpsykiatri og Psykiatrifonden, viste, at deltagerne gennemgik en positiv udvikling. Bl.a. oplevede 45 pct. et styrket selvværd, og 71 pct. så flere muligheder. Flere bekræftede efter projektet, at de havde brudt isolationen og havde fået mod på udflytning, job og uddannelse.

– Derfor har vi også store forventninger til det nye college. Udover at øge trivsel og livskvalitet hos mennesker med psykisk sygdom håber vi også at være med til at sætte en ny retning for at arbejde med rehabilitering af psykisk sygdom i Danmark, siger Lisbeth Harkes Andreassen. ■

ULEDSAGEDE

Et liv i en familie har stor betydning

Udviklingsprojektet 'Børn der flygter alene' i Roskilde Kommune har været gavnligt for de tre børn, der har fået en integrationsfamilie. Der er dog behov for bedre forventningsafstemning med familierne, lyder evaluering

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Der er ingen tvivl om, at det er en rigtig god løsning at give uledsagede flygtningebørn og unge mulighed for at bo i en integrationsfamilie.

Sådan lyder konklusionen fra specialkonsulent i Roskilde

Kommune, Bent Hansen, som i halvandet år har fulgt udviklingsprojektet 'Børn der flygter alene'.

– Man skal forestille sig, at de her unge kommer fra et sted, hvor det centrale i deres liv er familien. Der, hvor de kommer fra, er der ingen kommune, der hjælper. Der er det først og fremmest familien. Den her institutionsstruktur i Danmark bliver derfor meget diffus og svær at begå sig i. Så der ligger utrolig meget værdi i at være i en familie i Danmark, siger Bent Hansen.

Formålet med projektet er at styrke integrationen af de uledsagede flygtningebørn og unge i det danske samfund og i det lokale fritidsliv. En central del af projektet er brugen af integrationsfamilier, der fungerer som plejefamilier.

'Børn der flygter alene' er netop evalueret af KORA (nu lagt sammen med SFI til VIVE). Og ifølge evalueringen er der gode perspektiver i projektet, selvom der i dag kun er anbragt tre børn, og seks familier er blevet godkendt som integrationsfamilier i Roskilde Kommune. Børnene fortæller, at de er glade for at bo i plejefamilierne og fremhæver særligt, at det er effektivt i forhold til at lære dansk.

Men der er ifølge KORA behov for i højere grad at afstemme forventningerne med familierne. De opfatter sig selv som 'frivillige' og ikke som professionelle. De er gået ind i arbejdet med et ønske om at gøre en forskel for de uledsagede flygtningebørn. Derfor frustrerer det dem, at processen med at blive godkendt som inte-

grationsfamilie af Socialtilsynet er så langvarig og omfattende.

Socialtilsynet godkender og uddanner integrationsfamilierne på samme vilkår som almindelige plejefamilier. I begyndelsen af projektet var der stor interesse for at blive integrationsfamilie, men mange er ifølge Bent Hansen faldet fra i processen.

Projektet er gennemført i samarbejde med Røde Kors, University College Sjælland, Professionshøjskolen UCC og Udlændingestyrelsen og finansieres af Velux Fonden.

I de første syv måneder af 2017 har 331 uledsagede børn og unge under 18 år søgt asyl. I hele 2016 var tallet 1.184. ■

Læs evalueringen på VIVE's hjemmeside: kortlink.dk/r6me

Medlemskonference i det faglige selskab om mennesker med sindslidelser

Den 26. september 2017 på Comwell Kolding

Udviklingstendenser og nye veje i social- og behandlingspsykiatri

Oplæg og debat om bl.a. trivsel og livskvalitet i arbejdet med dobbelt belastede og stemmehørere, om forebyggelse af konflikter, vold og magtanvendelse via Durewall-metoden og Nænsom Nødværge og om velfærdsteknologi og socialpædagogik.

OBS: Ny tilmeldingsfrist: 20. september 2017

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

BØGER

Redigeret af Marie Dissing Sandahl

Det eksplosive barn

Af Ross W. Greene

Børn med diagnoser som ADHD, autismespektrumforstyrrelser, ODD osv. har ofte svært ved at håndtere frustrationer og mestre behovsudsættelse og omstilling. De reagerer ofte ved at 'eksplodere', når kravene fra den voksne eller omverdenen 'bliver for meget'. Fælles Proaktiv Problemløsning er en pædagogisk metode udviklet af amerikaneren Ross W. Greene, der har forsket i området i

mange år, og metoden baserer sig på synligt og effektivt at hjælpe de eksplosive børn og unge. Tankegangen er, at børnene og de unge allerede er motiverede til at opføre sig hensigtsmæssigt og ikke optræde fx aggressivt, men at deres udviklingsforstyrrelse eller forsinkede psykologiske udvikling betyder, at deres handlinger ikke altid er i overensstemmelse deres ønsker. Bogen beskriver metoden gennem en række konkrete handlingsanvisninger og eksempler på praksis i hverdagen, og metoden fører ifølge forfatteren til langt færre konflikter, og til at børnene og de unge samtidig udvikler de nødvendige sociale færdigheder. Metoden, der tidligere var kendt som Samarbejdsbaseret Problemløsning, er anvendelig for alle, der arbejder med målgruppen som fx socialpædagoger, lærere og psykologer.

Forlaget Presto, 264 side, 299 kr.

Du er ikke alene – en opvækst med alkoholproblemer

Af Kristina Hermann

Når et familiemedlem drikker, så rammer det hele familien. Og især for børn har det meget ofte store konsekvenser at vokse op i et hjem med alkoholproblemer, fordi de i mange tilfælde ikke får den anerkendelse, omsorg og støtte, som børn har brug for. Selvom hver pårørende til alkoholikere har sin egen unikke historie, er der alligevel tydelige fællestræk i de

problemer, som de pårørende kommer til at opleve som 'invaliderende, psykiske kræfter', som sangeren og selverklæret voksent barn af alkoholikere, Michael Falch, skriver i forordet. Psykolog Kristina Hermann har skrevet bogen til de børn som en håndsrækning og som den hjælp, de burde have fået som børn, så de som unge eller voksne kan få et større selvverd eller blive bedre til at danne tilidsfulde relationer igen. Gennem øvelser, cases og fortællinger om, hvad det gør ved et barn at vokse op i et alkoholiseret hjem, får læseren indsigt, forståelse og vejledning til at bryde ud af de misbrugsmønstre, som børn af alkoholikere ofte gentager. Kristina Hermann er psykolog og tidligere leder af familiebehandlingen på et Minnesota-behandlingscenter og har i dag egen praksis, hvor hun behandler pårørende til alkoholikere.

Muusmann forlag, 320 sider, 299,95 kr.

Feedback Informed Treatment – en grundbog

Af Susanne Bargmann (red.)

Professionelle behandlere inden for socialpædagogisk og psykosocialt arbejde bliver i stigende grad bedt om at kunne dokumentere effekten af deres arbejde og af indsatsen for borgeren. Og de stigende krav om dokumentation bliver ofte kritiseret for at være besværlige og bureaukratiske og stjæle tiden fra kerneopgaven og relationsarbejdet. Feedback Informed Treatment

(FIT) er en evidensbaseret metode, der forener dokumentation og behandling i ét. Metoden sikrer borgeren maksimal indflydelse på den hjælp, han eller hun modtager, samtidig med, at behandleren på en systematisk måde kan dokumentere effekten af behandlingsarbejdet. Feedback Informed Treatment er udviklet af amerikaneren Scott D. Miller, og metoden er i fællesskab med skandinaviske praktikere videreudviklet og tilpasset til en nordisk virkelighed. Grundbogen er den første om metoden i skandinavisk sammenhæng. FIT er intuitiv og enkel at anvende og har derfor hurtigt vundet indpas i mange forskellige behandlingssammenhænge.

Akademisk Forlag, 204 sider, 349,95 kr.

Udvikling – fra udviklingspsykologi til udviklingsvidenskab

Af Dion Sommer

Udviklingspsykologien er vokset eksplosivt gennem de seneste tre-fire årtier og har i dag nået et omfang, hvor faget er atomiseret i et væld af knopskydninger og underdiscipliner, som ingen forsker eller fagperson kan have et dækkende overblik over. Men med professor i udviklingspsykologi Dion Sommers bog er der imidlertid et opbrud på vej. I sin nye bog præsenterer han for første gang i Danmark disciplinen 'udviklingsvidenskab' som en samlende og tværvideenskabelig disciplin. Her betragtes menneskelig udvikling som en direkte konsekvens af de samfundsmæssige betingelser, der omgiver os. Bogen præsenterer antagelsen om, at miljøet omkring os konstant 'tænder og slukker' for vores gener – og sætter dermed strøm til debatten om arv kontra miljø med nye perspektiver i en tid, hvor globalisering og teknologisk udvikling i turbofart stiller nye komplekse krav til de næste generationer. Bogen henvender sig til erfarne og kommende pædagoger, der beskæftiger sig med udviklingspsykologi. Dion Sommer er professor i psykologi ved Aarhus Universitet og er kendt som en aktiv forskningsformidler og samfundsdebattør med kritik af fx begrebet konkurrencestaten.

Samfundslitteratur, 113 sider, 148 kr.

VELFÆRDSTEKNOLOGI

Socialpædagoger på kursus i socialt it

Nyt kursus skal lære socialpædagoger og andre fagprofessionelle, hvordan man bruger velfærdsteknologi i arbejdet med mennesker med nedsat funktionsevne

Af Malene Dreyer, mad@sl.dk

Virtual reality, videokommunikation og interaktive spil. Teknologierne er her og har potentiale til at gøre stor nytte i arbejdet med mennesker med funktionsnedsættelser. Men for at få bedst muligt udbytte af mulighederne i det socialpædagogiske arbejde, skal de fagprofessionelle have kompetencerne til at udnytte potentialet i de nye teknologier.

Derfor slår professionshøjskolen Absalon (tidligere UC Sjælland) i september for første gang dørene op for et kursus, hvor deltagerne undervises i de muligheder, som velfærdsteknologien giver i arbejdet med mennesker med nedsat funktionsevne.

Kursusrækken er resultatet af et samarbejde mellem Autisecenter Storstrøm og professionshøjskolen Absalon og udløber af et teknologiprojekt som Autisecenter Storstrøm har lavet.

Viceforstander Helle Riis glæder sig over, at den viden, som projektet har kastet af sig,

nu udmønter sig i undervisningsforløb og kalder det et godt eksempel på, hvordan praksismiljøet kan være medskaber af ny viden.

– Hvis teknologien skal implementeres rigtigt og fungere i den pædagogiske praksis, skal medarbejderne jo opkvalificeres og vide, hvad de har med at gøre. Så kurset bidrager til det vigtige link mellem potentiale og virkelighed, siger Helle Riis.

Da der er mange udbydere af teknologier på markedet, så handler kurset ikke kun om at undervise i mulighederne, men også i at blive dygtig til at udvælge de rette teknologier.

– Man behøver ikke være en it-haj for at bruge de nye teknologier, men man skal naturligvis have en viden om, hvordan man bruger dem i arbejdet. Teknologien skal være et pædagogisk redskab – en medspiller i den pædagogiske praksis. Det skal ikke være et individuelt spørgsmål, hvordan man anvender de nye teknologier. Derfor er det vigtigt, at man har den rette indsigt og en metodisk tilgang til det, siger Helle Riis.

Kurset består ifølge kursusbeskrivelsen af et arbejde med og en undersøgelse af pædagogens rolle i en medialiseret verden, og teknologi set i forhold til muligheder for relationsdannelse, læring og kommunikation med mennesker med nedsat funktionsevne. ■

Læs mere via kortlink.dk/r64s

NOTER

Dans for et demensvenligt samfund

Vi ved stadig for lidt om den uheldredelige tilstand demens, som skønnes at have ramt op mod 90.000 danskere. Det mener 11 organisationer, virksomheder og foreninger – herunder Socialpædagogerne – som onsdag den 23. august lancerede 'Folkebevægelsen for et demensvenligt Danmark'. Det skete ved et arrangement i på Torvet i Nykøbing F, der lagde dansegulv til lanceringen under overskriften 'Danmark danser for et demensvenligt samfund'. Målet med folkebevægelsen er at udbrede viden om, hvordan man kan hjælpe, tale med og omgås mennesker ramt af en demenssygdom og deres pårørende – og dermed få skabt en større forståelse for demens og få tabuet omkring sygdommen til at forsvinde.

tln

Forbud mod diskrimination af handicappede på vej

Efter flere års opvarmning er socialminister Mai Mercado (K) ifølge altinget.dk nu på vej med et lovforslag imod diskrimination af handicappede. Lovforslaget skal gøre det ulovligt at afvise en person på fx en restaurant eller i en butik alene på grund af vedkommendes handicap. Til altinget.dk siger ministeren, at mens man i dag kan klage, hvis man bliver nægtet adgang til et diskotek, en bar eller en restaurant, hvis man er homoseksuel eller mørk i huden, gælder dette ikke for mennesker med handicap. Og det er det, ministeren nu vil rette op på – til stor glæde for Danske Handicaporganisationer, som kalder lovforslaget et stort skridt i kampen mod fordomme. Danmark er det eneste land i Norden, der ikke har et generelt forbud mod diskrimination af handicappede.

tln

Hjælp til LGBT-personer på arbejdspladsen

Fire ud af ti LGBT-personer skjuler helt eller delvist deres seksualitet eller kønsidentitet på jobbet, viser ny undersøgelse. Nu lancerer LGBT Danmark en kampagne, der skal skabe større åbenhed på de danske arbejdspladser. Formålet med kampagnen 'Empatisk Arbejdsmarked' er at hjælpe til en effektiv og meningsfuld inklusion af bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner på arbejdet – og modvirke den frygt for stigmatisering, som mange LGBT-personer stadig oplever på jobbet. Kampagnen er et tilbud til offentlige og private virksomheder og organisationer i Danmark og indeholder bl.a. viden og værktøjer, kurser, rådgivning og oplysningsfilm om LGBT til medarbejdere. Læs mere på lgbt.dk

tln

Simon Kvamm vil sætte fokus på anbragte børn

Simon Kvamm er netop udnævnt som ny ambassadør for Egtmont Fondens læringsprogram Lær for Livet, der hjælper anbragte børn. Og musikeren ser frem til at være med til at forbedre anbragte børns fremtidsmuligheder, udtaler han i en pressemeddelelse. 'Fra mit arbejde med Musikstarter ved jeg, hvor meget det rykker at være sammen med andre på camp, og hvor pissesjovt det er. Det burde mange flere få mulighed for', lyder det fra Kvamm. Også tidligere landsholdsanfører Daniel Agger og skuespiller Lise Baastrup er med på ambassadørholdet bag Lær for Livet, som du kan læse mere om på laerforlivet.dk

tln

Derfor går det stadig skidt for anbragte børn

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til nyhedsrum@sl.dk

Sen anbringelse, fortsat svigt, for lidt forældrearbejde og metoder, der vedligeholder mistillid – det gavner ikke børnene, og det overbelaster pædagoger, plejeforældre og lærere. Vi har brug for at tænke nye veje, når det gælder anbringelser

Af Lars Rasborg

Det er ingen nyhed, at en meget stor del af de anbragte børn og unge ikke får løst deres problemer, og at de får et liv, der ligner deres forældres. Sådan har det været i mange år, og både erfaringer og forskningsresultater bekræfter det jævnlige. Vi er oppe imod stærke kræfter, for langt de fleste anbragte børn er omsorgssvigtede siden fødslen. Men vi kan gøre det bedre, hvis vi er villige til at tænke og handle på nye måder.

Svigtede børn har lært deres forældre at kende som modstandere, og de har udviklet mistillid til dem. Det ses ved, at børnene kæmper imod forældrene, når de tør, og ellers overtilpasser sig.

Ligesom alle andre bruger også svigtede børn deres erfaringer. Det betyder, at de møder pædagoger, plejeforældre, lærere og alle andre mennesker med den mistillid, de fjendebilleder og den kamp og overtilpasning, som de udviklede i det svigtende miljø.

Hvis en anbringelse skal kunne løse problemet, må vi møde barnet sådan, at det begynder at udvikle tillid. Når det lykkes, begynder barnet at finde ind mod den vej midt imellem kamp og overtilpasning, som et barn normalt følger. Den udviklingsvej, hvor barnet overvejende ikke kæmper, men godt kan hævde sine synspunkter, og overvejende ikke overtilpasser sig, men godt kan samarbejde og indgå kompromisser.

På baggrund af 35 års erfaringer med svigtede, anbragte børn og unge er det min vurdering, at der er fire væsentlige forklaringer på, hvorfor dette alt for sjældent lykkes. De første tre forklaringer vedrører ikke os selv som pædagoger, plejeforældre og lærere direkte – men den fjerde gør.

For sent og undervurderet

Den første forklaring er, at børnene anbringes for sent. De har manglet omsorg siden fødslen,

men hovedparten anbringes først mange år senere – måske efter års forebyggende indsatser, som imidlertid ikke har hjulpet. Dertil kommer svigtede børn, som aldrig anbringes.

Det er som med en del sygdomme. Sættes der først ind sent, er der risiko for alvorlige og varige mén, uanset den bedste behandling.

Når der anbringes for sent, skyldes det kommunernes økonomi, men også undervurdering af barnets og forældrenes problemer.

Den børnefaglige undersøgelse, som kommunens sagsbehandler skal lave før anbringelsen, men ofte ikke får lavet, er som regel for overfladisk og handler ikke nok om forældrene. Det viser sig i årene efter anbringelsen, hvor det gradvist bliver tydeligt, at problemerne er alvorligere, end undersøgelsen viste, og at anbringelsesstedets opgave er for stor.

Overfladiske undersøgelser skyldes ikke mangler hos sagsbehandlerne, men at det egentlig er en børnepsykologisk specialistopgave, som de fleste sagsbehandlere ikke kan løse alene. Der er brug for deltagelse af en psykolog, som undersøger både barnet og forældrene, hvis man skal kunne forvente fra

starten at få afdækket problemer og udviklingsmuligheder.

Ved inddragelse af en psykolog kan man desuden lave en arbejdsdeling, som ofte er nødvendig for ikke at under spille problemernes tyngde over for forældrene. Arbejdsdelingen består i, at psykologen, som ikke træffer afgørelser, vurderer problemer, udviklingsmuligheder og behandlingsbehov, så sagsbehandleren kan nøjes med at repræsentere kommunen, der træffer de ubehagelige afgørelser. Men det er dyrere at inddrage en psykolog og også at undersøge forældrene, og bl.a. derfor sker det kun sjældent.

Svigtet fortsætter

Den anden forklaring er, at omsorgssvigt ofte ikke stoppes i tilstrækkeligt omfang, selvom barnet anbringes. For barnet sendes hjem til et fortsat svigt i weekender og ferier, og derved kastes det jævnlige tilbage i udvikling.

Når kommunerne går med til at sende børn hjem til svigt, kan det spille ind, at man synes, at det er for stort et indgreb både at 'tage' barnet fra forældrene og at begrænse deres samvær med det voldsomt, også selvom samvær ifølge serviceloven skal udformes til barnets bedste og dermed kan gå imod forældrenes ønsker.

I den børnefaglige undersøgelse står sagsbehandleren (ligesom i vurderingen af samvær) med en opgave, som hun ikke kan forventes at løse alene. Også her er der brug for psykologiske vurderinger og for arbejdsdelingen mellem de foretagne faglige vurderinger og at repræsentere myndigheden.

For lidt forældrearbejde

Den tredje forklaring er, at der som oftest arbejdes for lidt med

Alle fagpersoner gør deres bedste, og alligevel får mange af de anbragte børn ikke noget ud af anbringelsen. Det er ikke overraskende, men forventeligt

forældrene. Man får dem derfor let som modspillere i anbringelsen, og det kan hindre barnets udvikling.

Forældre til svigtede børn er typisk selv svigtede, men har ikke fået tilstrækkelig hjælp, mens tid var – og det er for sent at give dem omsorg, som var de børn.

Men man kan give dem kontakt i form af samtaler om barnet og om det, de selv er optaget af, foruden besøg, kage og rygepauser.

På et symbolsk plan fungerer det som omsorg. Forældrene viser det, når de tager imod og begynder selv at kontakte den, der tager sig af dem. Men også tæt forældrearbejde koster penge, og det er væsentligt for, at dette arbejde ikke prioriteres højt.

Mistillid og fjendebilleder

Den fjerde forklaring er, at man på anbringelsessteder og skoler i bedste mening anvender metoder, som vedligeholder barnets mistillid og fjendebilleder. Man anvender almindelig, god pædagogik – fx vejledning af barnet i, hvordan det kan opføre sig mere hensigtsmæssigt over for andre. Barnet opfatter imidlertid vejledningen som kritik, og det kæmper imod, hvis det tør,

og overtilpasser sig, når det bliver bange. Men det udvikler sig ikke, selvom overtilpasning kan forveksles med udvikling.

Man anvender også forskellige former for ressourceorienteret pædagogik, også dette i bedste mening. Metoderne forudsætter imidlertid, at barnet vil og kan samarbejde. Et svigtet barn vil ofte ikke, fordi det nærer mistillid til den voksne og ser ham som en modstander. Og barnet kan ofte ikke, fordi det er for impulsstyret og uroligt.

Der findes metoder, som tager højde for det svigtede barns mistillid og fjendebilleder, bl.a. spejlende miljøterapi, og de vinder udbredelse, men er slet ikke gængse, som de pædagogiske metoder er det.

Alle gør deres bedste, men

Sen anbringelse, fortsat svigt, for lidt forældrearbejde og metoder, der vedligeholder mistillid fører til, at pædagoger, plejeforældre og lærere overbelastes af opgaven. De råber ikke op, men viser overbelastningen på diskrete måder – fx ved at tale meget om, at børnene 'fylder', og sige meget lidt om positiv udvikling, og ved at mangle følelsesmæssigt engagement i dem.

Pædagogers, plejeforældres og læreres overbelastning

vedligeholder den oplevelse hos barnet af at være forkert og uønsket, som forældrenes svigt allerede tidligt gav det. Derved kommer de til at bidrage til et fortsat svigt, selvom de ikke ønsker det.

Alle fagpersoner gør deres bedste, og alligevel får mange af de anbragte børn ikke noget ud af anbringelsen. Det er ikke overraskende, men forventeligt. Hindringerne for gode anbringelser er systemiske og omfatter både kommunernes økonomi og faglige traditioner og vores egne pædagogiske traditioner.

Gode anbringelsesforløb koster mere, i hvert fald på kort sigt. På langt sigt kan det være, at kommunerne vil spare på nyttesløs forebyggelse, forsørgelse af børnene som voksne og sociale foranstaltninger for deres børn. Men man kan ikke på forhånd regne ud, om gode anbringelsesforløb er en meromkostning eller en investering med afkast, og det er nok en væsentlig grund til ikke at gå nye veje.

Desuden har faglige traditioner det med ikke at ville lade sig udfordre, og jeg savner desværre ideer til, hvordan man kan gøre det både økonomisk og fagligt tillokkende at tænke nye tanker og afprøve nye veje. Men der er i hvert fald brug for dristige politikere, administratorer, forskere og praktikere, hvis noget nyt skal ske. ■

Synspunktet er en let ændret version af en kronik, som blev bragt i Information, den 12. juni 2017. Lars Rasborg er pædagog, cand. psych., specialist i klinisk børnepsykologi og praktiserende psykolog. Han har skrevet flere bøger om behandling af omsorgssvigtede børn og unge, og om arbejdet med deres forældre.

SORTERET MAGASINPOST. ID-NR. 41012
Socialpædagogernes Landsforbund, Brolæggerstræde 9, 1211 København K

JUBILÆUM

NR. 12 / 2017 / 8. SEPTEMBER

Vi har hver vores sandhed

25 ÅR I FAGET Birgitte Burholt Maxwell, socialpædagog med særlige beføjelser, Botilbud Øst. Uddannet på Aalborg Socialpædagogiske Seminarium i 1992

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Illustration: Gitte Skov

Hvad har faget gjort ved dig som menneske?
– At jeg er blevet mere rummelig og stadig mere bevidst om, hvor vigtig fagligheden er. Jeg er blevet klar over, at jeg hele tiden skal blive ved med at udvikle mig fagligt – der kommer hele tiden nye metoder og teorier. Det er blevet tydeligere og tydeligere for mig, hvor vigtigt pædagogikken er som fag. Og den bevidsthed betyder også, at jeg med tiden er begyndt at tale om faget på en ny måde. Da jeg var nyuddannet, og folk spurgte, hvad jeg lavede, fortalte jeg om borgerne. Nu fortæller jeg om vores fag – om det, vi gør og kan som pædagoger. Og jeg brænder stadig og mere og mere for faget, for jo længere ind i det, jeg kommer, jo mere spændende er det.

Hvad er din største faglige oplevelse?
– Det er helt klart den faglige proces, der er sket i arbejdet på voksenhandicapområdet, hvor jeg har arbejdet siden 1996. Der er kommet større og større respekt for den voksne borgers selvbestemmelse. Det er noget, vi er blevet mere og mere bevidste om som grundlaget i vores arbejde til daglig. Der er sket et paradigmeskift, hvor vi er gået fra at tage udgangspunkt i vores ekspertise som fagpersoner over mod en større og større ligeværdighed. Det er længe siden, at jeg er holdt op med at sige brugeren eller beboeren – jeg siger borgeren, for jeg er selv borger som dem.

– Vi har jo stadig vores faglighed, og den skal vi hele tiden bringe i spil, for vi har svaret og løsningerne på mange ting gennem den. Men vi skal også anerkende, at vi har hver vores sandhed, og at vi – borgerne og fagpersonerne – skal løse op-

gaverne sammen. Det har taget tid at ændre vores roller og den tankegang – men det har været en stor oplevelse at være en del af.

Hvad er dit bedste råd til de nyuddannede socialpædagoger?

– Jamen, det må være det her med, at der ikke er én, men mange sandheder, og at borgerne hver især er eksperter i eget liv – og at vi som fagpersoner skal støtte dem i at være det. Vi har vores faglighed, men må acceptere, at det ikke er alle, der vil hjælpes på den måde, vi foreslår eller synes er bedst. Borgeren har ret til at lukke døren. Det er en konsekvens af den selvbestemmelse, borgerne har fået – og det er et vilkår, vi som fagpersoner må acceptere og arbejde ud fra. Men det bliver arbejdet ikke mindre spændende af. ■

JUBILÆUM En rund fødselsdag eller et jubilæum giver altid anledning til at kigge tilbage. Her på bagsiden kan du i de kommende numre af Socialpædagogen møde socialpædagoger, der har rund faglig fødselsdag.

